

"CROWE MNE" d.o.o.

Broj 35125

Podgorica, 21. 02 2025 god.

**MIKROKREDITNA FINANSIJSKA INSTITUCIJA
PARTNER PLUS AD, PODGORICA**

**Finansijski iskazi
31. decembar 2024. godine i
Izvjestaj nezavisnog revizora**

**MIKROKREDITNA FINANSIJSKA INSTITUCIJA
PARTNER PLUS AD, PODGORICA**

S A D R Č A J

	Strana
Izvještaj nezavisnog revizora	1-3
Finansijski iskazi:	
Bilans uspjeha	4
Bilans stanja	5
Iskaz o promjenama na kapitalu	6
Iskaz o tokovima gotovine	7
Napomene uz finansijske iskaze	8 - 39

IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA

Vlasnicima Mikrokreditne finansijske institucije Partner Plus a.d. Podgorica

Mišljenje

Izvršili smo reviziju priloženih finansijskih iskaza Mikrokreditne finansijske institucije Partner Plus a.d. Podgorica (u daljem tekstu "Društvo"), koji obuhvataju bilans stanja na dan 31. decembra 2024. godine, bilans uspjeha, iskaz o promjenama na kapitalu i iskaz o novčanim tokovima za period od 26. avgusta do 31. decembra 2024. godine, kao i napomene uz finansijske iskaze, koje sadrže pregled osnovnih računovodstvenih politika i ostala objelodanjivanja.

Po našem mišljenju, priloženi finansijski iskazi istiniti i objektivno prikazuju finansijske pozicije Društva na dan 31. decembar 2024. godine, njegovu finansijsku uspješnost i tokove gotovine za period od 26. avgusta do 31. decembra 2024. godine u skladu Zakonom o računovodstvu važećim u Crnoj Gori i propisima Centralne banke Crne Gore koji regulišu finansijsko izvještavanje mikrofinansijskih institucija u Crnoj Gori.

Osnov za mišljenje

Reviziju smo izvršili u skladu sa Međunarodnim standardima revizije (ISA) primjenljivim u Crnoj Gori. Naše odgovornosti u skladu sa tim standardima su detaljnije opisane u odjeljku izvještaja koji je naslovjen *Odgovornosti revizora za reviziju finansijskih iskaza*. Mi smo nezavisni u odnosu na Društvo u skladu sa *Etičkim kodeksom za profesionalne računovođe Odbora za međunarodne etičke standarde za računovođe* (IESBA Kodeks) i etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju finansijskih iskaza u Crnoj Gori, i ispunili smo naše druge etičke odgovornosti u skladu sa ovim zahtjevima i IESBA Kodeksom.

Smatramo da su revizorski dokazi koje smo pribavili dovoljni i adekvatni da nam pruže osnovu za naše mišljenje.

Ostale informacije sadržane u godišnjem izvještaju menadžmenta

Ostale informacije se odnose na informacije sadržane u godišnjem izvještaju menadžmenta, ali ne uključuju finansijske iskaze i izvještaj revizora o njima. Rukovodstvo Društva je odgovorno za pripremu ostalih informacija u skladu sa propisima Crne Gore.

Naše mišljenje o finansijskim iskazima ne obuhvata ostale informacije. U vezi sa revizijom finansijskih izvještaja, naša odgovornost je da pročitamo ostale informacije i time razmotrimo da li su ostale informacije usklađene u svim materijalno značajnim aspektima sa finansijskim iskazima, sa našim saznanjima stečenim u toku revizije ili se na drugi način čine materijalno pogrešnim. Pored toga, izvršili smo procjenu da li su ostale informacije pripremljene, u svim materijalno značajnim aspektima, u skladu sa Zakonom o računovodstvu Crne Gore, posebno da li su ostale informacije u formalnom smislu u skladu sa zahtjevima i postupcima za pripremu ostalih informacija Zakona o računovodstvu Crne Gore u kontekstu materijalnosti, odnosno da li bi neko nepoštovanje ovih zahtjeva moglo uticati na prosuđivanja donijeta na osnovu ovih ostalih informacija.

Na osnovu sprovedenih procedura, u mjeri u kojoj smo u mogućnosti da ih ocijenimo, izvještavamo da:

1. ostale informacije koje opisuju činjenice koje su takođe prikazane u finansijskim iskazima su, u svim materijalno značajnim aspektima, u skladu sa finansijskim iskazima;
2. ostale informacije su pripremljene u skladu sa zahtjevima Zakona o računovodstvu Crne Gore.

Pored toga, naša odgovornost je da, na osnovu saznanja i razumijevanja Društva stečenih u reviziji, izvijestimo da li ostale informacije sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze. U tom smislu nemamo ništa da izvijestimo.

IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA (nastavak)

Vlasnicima Mikrokreditne finansijske institucije Partner Plus a.d. Podgorica (nastavak)

Odgovornost rukovodstva i lica ovlašćenih za upravljanje finansijskim iskazima

Rukovodstvo je odgovorno za sastavljanje i istinit i pošten pregled ovih finansijskih iskaza u skladu sa Zakonom o računovodstvu, računovodstvenim propisima koji se primjenjuju u Crnoj Gori i propisima Centralne banke Crne Gore koji regulišu finansijsko izvještavanje mikrofinansijskih institucija, kao i za uspostavljanje takvih internih kontrola koje smatra da su relevantne za pripremu finansijskih iskaza, koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze, nastale bilo zbog pronevjere ili zbog grešaka u radu.

Pri sastavljanju finansijskih iskaza, rukovodstvo je odgovorno za procjenu sposobnosti Društva da nastavi sa poslovanjem u skladu sa načelom stalnosti, objelodanjujući, po potrebi, pitanja koja se odnose na stalnost poslovanja i primjenu načela stalnosti poslovanja kao računovodstvene osnove, osim ako rukovodstvo namjerava da likvidira Društvo ili da obustavi poslovanje, ili nema drugu realnu mogućnost osim da to uradi.

Lica ovlašćena za upravljanje su odgovorna za nadgledanje procesa finansijskog izvještavanja Društva.

Odgovornost revizora za reviziju finansijskih iskaza

Naš cilj je sticanje uvjeravanja u razumnoj mjeri o tome da finansijski iskazi, uzeti u cjelini, ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze, nastale uslijed kriminalne radnje ili greške i izdavanje izvještaja revizora koji sadrži naše mišljenje. Uvjeravanje u razumnoj mjeri označava visok nivo uvjeravanja, ali ne predstavlja garanciju da će revizija sprovedena u skladu sa Međunarodnim standardima revizije primjenljivim u Crnoj Gori uvijek otkriti materijalno pogrešne iskaze ako takvi iskazi postoje. Pogrešni iskazi mogu da nastanu uslijed kriminalne radnje ili greške i smatraju se materijalno značajnim ako je razumno očekivati da će oni, pojedinačno ili zbirno, uticati na ekonomske odluke korisnika donijete na osnovu ovih finansijskih iskaza.

Kao dio revizije u skladu sa ISA standardima primjenljivim u Crnoj Gori, mi primjenjujemo profesionalno prosuđivanje i održavamo profesionalni skepticizam tokom revizije. Isto tako, mi:

- Vršimo identifikaciju i procjenu rizika od materijalno značajnih pogrešnih iskaza u finansijskim iskazima, nastalih uslijed kriminalne radnje ili greške; osmišljavanje i obavljanje revizijskih postupaka koji su prikladni za te rizike i pribavljanje dovoljno adekvatnih revizijskih dokaza da obezbijede osnovu za mišljenje revizora. Rizik da neće biti identifikovani materijalno značajni pogrešni iskazi koji su rezultat kriminalne radnje je veći nego za pogrešne iskaze nastale uslijed greške, zato što kriminalna radnja može da uključi udruživanje, falsifikovanje, namjerne propuste, lažno predstavljanje ili zaobilaznje interne kontrole.
- Stičemo razumijevanje o internim kontrolama koje su relevantne za reviziju radi osmišljavanja revizijskih postupaka koji su prikladni u datim okolnostima, ali ne u cilju izražavanja mišljenja o efikasnosti sistema interne kontrole entiteta.
- Vršimo procjenu primjenjenih računovodstvenih politika i u kojoj mjeri su razumne računovodstvene procjene i povezana objelodanjivanja koje je izvršilo rukovodstvo.

IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA (nastavak)**Vlasnicima Mikrokreditne finansijske institucije Partner Plus a.d. Podgorica(nastavak)****Odgovornost revizora za reviziju finansijskih iskaza (nastavak)**

- Donosimo zaključak o prikladnosti primjene načela stalnosti kao računovodstvene osnove od strane rukovodstva i, na osnovu prikupljenih revizijskih dokaza, da li postoji materijalna neizvjesnost u vezi sa događajima ili uslovima koji mogu da izazovu značajnu sumnju u pogledu sposobnosti entiteta da nastavi sa poslovanjem u skladu sa načelom stalnosti. Ako zaključimo da postoji materijalna neizvjesnost, dužni smo da u svom izvještaju skrenemo pažnju na povezana objelodanjivanja u finansijskim iskazima ili, ako takva objelodanjivanja nisu adekvatna, da modifikujemo svoje mišljenje. Naši zaključci se zasnivaju na revizijskim dokazima prikupljenim do datuma izvještaja revizora. Međutim, budući događaji ili uslovi mogu za posljedicu da imaju da entitet prestane da posluje u skladu sa načelom stalnosti.
- Vršimo procjenu ukupne prezentacije, strukture i sadržaja finansijskih iskaza, uključujući objelodanjivanja, i da li su u finansijskim iskazima prikazane osnovne transakcije i događaji na takav način da se postigne fer prezentacija.

Saopštavamo licima ovlašćenim za upravljanje, između ostalog, planirani obim i vrijeme revizije i značajne revizijske nalaze, uključujući sve značajne nedostatke interne kontrole koje smo identificirali tokom revizije.

Crowe MNE d.o.o. Podgorica

21. februar 2025. godine

Nermin Orahovac, Ovlašćeni revizor

BILANS USPJEHA
za period od 1. januara do 31. decembra 2024. godine
(iznosi u EUR)

	Napomene	2024.
Prihodi od kamata	4.1	28.942
Rashodi od kamata	4.2	(6.706)
NETO PRIHODI OD KAMATA		22.236
Troškovi obezvrijedjenja	5.1	(10.697)
Troškovi rezervisanja	5.2	(546)
Prihodi od naknada i provizija	6.1	1.261
Rashodi naknada i provizija	6.2	(2.253)
NETO PRIHODI OD NAKNADA		(993)
Troškovi zaposlenih	7	(75.397)
Opšti i administrativni troškovi	8	(21.703)
Troškovi amortizacije	9	(8.548)
Ostali rashodi		(871)
OPERATIVNI PROFIT		(96.519)
Porez na prihod	10	(239)
NETO PROFIT		(96.758)

Napomene čine sastavni dio ovih finansijskih iskaza

Marijana Šćekić

Izvršni direktor
Lice koje je sastavilo izvještaj

BILANS STANJA
na dan 31. decembra 2024. godine
(iznosi u EUR)

	Napomene	31. decembar 2024.
SREDSTVA		
Novčana sredstva i računi depozita kod centralnih banaka	11	86.561
Krediti i potraživanja od klijenata	12	1.187.298
Nekretnine, postrojenja i oprema	13	158.405
Nematerijalna sredstva	14	67.562
Odložena poreska sredstva		-
Ostala poslovna potraživanja	15	5.287
Ostala finansijska potraživanja		-
UKUPNA SREDSTVA		1.505.113
OBAVEZE		
Pozajmljena sredstva od banaka	16	600.692
Pozajmljena sredstva od ostalih klijenata	17	420.000
Rezerve		546
Odložene poreske obaveze		239
Ostale obaveze	18	215.394
Tekuće poreske obaveze		-
Subordinisani dug	19	-
UKUPNE OBAVEZE		1.236.871
KAPITAL		
Akcijski kapital	20	365.000
Neraspoređena dobit		-
Dobit tekuće godine		(96.758)
UKUPAN KAPITAL		268.242
UKUPAN KAPITAL I OBAVEZE		1.505.113
VANBILANSNA EVIDENCIJA	21	344.721

Napomene čine sastavni dio ovih finansijskih iskaza

Marijana Šćekić

Izvršni direktor
Lice koje je sastavilo izvještaj

ISKAZ O PROMJENAMA NA KAPITALU
za period od 1. januara do 31. decembra 2024. godine
(iznosi u EUR)

	Akcijski kapital	Neraspoređena dobit/gubitak	Ukupno
Stanje, 31. decembra 2023. godine	-	-	-
Dobit/gubitak tekuće godine	-	(96.758)	(96.758)
Stanje, 31. decembra 2024. godine	365.000	(96.758)	268.242

Napomene čine sastavni dio ovih finansijskih iskaza

Marijana šćekić

Izvršni direktor
Lice koje je sastavilo izvještaj

ISKAZ O TOKOVIMA GOTOVINE
 za period od 1. januara do 31. decembra 2024. godine
 (iznosi u EUR)

2024.

TOKOVI GOTOVINE IZ POSLOVNIH AKTIVNOSTI

Prilivi od primljenih kamata	19.485
Odlivi po osnovu plaćene kamate	(3.460)
Prilivi od primljenih naknada	1.261
Odlivi po osnovu plaćenih naknada	(7.253)
Prilivi po osnovu vraćenih kredita	385.009
Odlivi po osnovu odobrenih kredita	(1.573.557)
Odlivi po osnovu plaćanja dobavljačima i zaposlenima	(95.441)
 Odliv po osnovu plaćanja zakupa	(8.733)
Ostali prilivi / (odlivi) - neto	(83)
Neto odlivi gotovine iz poslovnih aktivnosti	(1.282.775)

TOKOVI GOTOVINE IZ AKTIVNOSTI

INVESTIRANJA	
Odlivi po osnovu nabavke opreme i softvera	(15.664)
Neto odlivi gotovine iz aktivnosti investiranja	(15.664)

TOKOVI GOTOVINE IZ FINANSIJSKIH AKTIVNOSTI

Uplata osnivačkog kapitala	365.000
Prilivi od pozajmica	1.020.000
 Neto prilivi / (odlivi) gotovine iz aktivnosti investiranja	1.385.000
 Neto povećanje / (smanjenje) gotovine i gotovinskih ekvivalenta	85.561
 Gotovina i gotovinski ekvivalenti na početku godine	-
Gotovina i gotovinski ekvivalenti na kraju godine	85.561

Napomene čine sastavni dio ovih finansijskih iskaza

Marijana Šćekić

Izvršni direktor
 Lice koje je sastavilo izvještaj
 PODGORICA

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE

1. OSNIVANJE I DJELATNOST

Mikrokreditna finansijska institucija Partner Plus AD Podgorica (u daljem tekstu: „Društvo“) osnovana je 26.08.2024. godine.

Savjet Centralne Banke Crne Gore je na sjednici održanoj 18. 07. 2024. godine, a na osnovu Zakona o Centralnoj banci Crne Gore („Sl. list CG“ br. 040/10, 046/10, 006/13, 070/17 i 125/23), donio Rješenje broj 0101-5740-3/2024, kojim je omogućeno Društvu da može odobravati mikrokredite iz sopstvenih i pozajmljenih sredstava izdavati garancije licima do iznosa iz člana 88 stav 2 Zakona o finansijskom lizingu, faktoringu, otkupu potraživanja, mikrokreditiranju i kreditno-garantnim poslovima; i pružati konsalting usluge.

Društvo je registrovano u Centralnom registru Privrednog suda u Podgorici 26. 08. 2024. godine pod registarskim brojem 4-0009888/001.

Osnovni kapital Društva na dan 31. decembra 2024. godine iznosi EUR 365.000.

Društvo je osnovano od strane domaćih i stranih fizičkih lica sa značajnim bankarskim i privrednim iskustvom.

Sjedište Društva je u Podgorici, Bulevar Džordža Vašingtona, br. 56/I.

Društvo je na dan 31. decembra 2024. godine imalo 6 zaposlenih radnika.

Članovi Odbora direktora na dan 31. decembra 2024. godine su:

IME I PREZIME	FUNKCIJA
Aleksandra Popović	Predsjednik Odbora direktora
Milka Ljumović	Član Odbora direktora
Draško Trninić	Član Odbora direktora

Izvršni direktor Društva je Marijana Šćekić.

2. OSNOV ZA SASTAVLJANJE I PREZENTACIJU FINANSIJSKIH ISKAZA I RAČUNOVODSTVENI METOD

2.1. Osnove za sastavljanje i prezentaciju finansijskih iskaza

Finansijski izvještaji Društva za 2024. godinu su sastavljeni u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izvještanja („MSFI“) i propisima Centralne banke Crne Gore koji regulišu finansijsko izvještavanje pružalača finansijskih usluga.

Finansijski iskazi su sastavljeni u skladu sa načelom istorijskog troška, osim ako je drugačije navedeno u računovodstvenim politikama.

Društvo je u sastavljanju ovih finansijskih iskaza primjenjivalo računovodstvene politike obrazložene u napomeni 3.

Zvanična valuta u Crnoj Gori i izvještajna valuta Društva je Euro (EUR).

**2. OSNOV ZA SASTAVLJANJE I PREZENTACIJU FINANSIJSKIH ISKAZA I
RAČUNOVODSTVENI METOD (nastavak)**

2.2. Korišćenje procjenjivanja

Prezentacija finansijskih iskaza zahtijeva od rukovodstva Društva korišćenje najboljih mogućih procjena, objelodanjuvanje potencijalnih potraživanja i obaveza na dan sastavljanja finansijskih iskaza, kao i prihoda i rashoda u toku izvještajnog perioda. Ove procjene i pretpostavke su zasnovane na informacijama raspoloživim na dan sastavljanja finansijskih iskaza, a budući stvarni rezultati mogu da se razlikuju od procijenjenih iznosa. Ove procjene se najčešće dijelom odnose na procjene obezvrijedjenja potraživanja iz poslovnih odnosa, procjene korisnog vijeka opreme i ostalih rezervisanja.

Procjene, kao i pretpostavke na osnovu kojih su procjene izvršene, su rezultat redovnih provjera. Ukoliko se putem provjere utvrdi da je došlo do promjene u procijenjenoj vrijednosti sredstava i obaveza, utvrđeni efekti se priznaju u finansijskim izvještajima u periodu kada je došlo do promjene u procjeni, ukoliko promjena u procjeni utiče samo na taj obračunski period, ili u periodu kada je došlo do promjene u procjeni u narednim obračunskim periodima, ukoliko promjena u procjeni utiče na tekući i buduće obračunske periode.

2.3. Načelo stalnosti poslovanja

Finansijski iskazi su sastavljeni u skladu sa konceptom nastavka poslovanja (going concern), koji pretpostavlja da će Društvo nastaviti da posluje tokom neograničenog vremenskog perioda u doglednoj budućnosti.

Saglasno tome, finansijski izvještaji Društva sastavljeni su u skladu sa načelom stalnosti poslovanja, koje podrazumijeva da će Društvo nastaviti da posluje u budućnosti.

2.4. Uporedni podaci

Društvo je osnovano u toku 2024. godine pa ne postoje uporedni podaci iz prethodnog perioda.

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA

3.1. Prihodi i rashodi od kamata i naknada

Prihodi i rashodi po osnovu kamata iskazuju se u bilansu uspjeha primjenom metode efektivne kamatne stope. Efektivna kamatna stopa predstavlja stopu koja tačno diskontuje buduće prilive i odlive tokom očekivanog roka trajanja finansijskog instrumenta na:

- Bruto knjigovodstvena vrijednost finansijskog sredstva ili
- Amortizovanu vrijednost finansijske obaveze.

Pri obračunu efektivne kamatne stope za finansijska sredstva, izuzev za kupljena ili odobrena kreditno-obezvrijedena sredstva, Društvo pri procjeni budućih novčanih tokova uzima u obzir sve ugovorene uslove, ali ne i očekivane kreditne gubitke (ECL – *expected credit losses*). Za kupljena ili odobrena kreditno-obezvrijedena sredstva (POCI – *purchased or originated as credit-impaired*), kreditnim rizikom usklađena efektivna stopa se obračunava uz uzimanje u obzir očekivanih novčanih tokova uključujući očekivane kreditne gubitke.

Efektivna kamatna stopa se obračunava pri inicijalnom priznavanju finansijskog sredstva ili obaveze. Transakcioni troškovi koji se direktno mogu pripisati emisiji ili otuđenju finansijskog sredstva ili finansijske obaveze, uključeni su u obračun efektivne kamatne stope. Pri kalkulaciji prihoda i rashoda kamata, efektivna kamatna stopa se primjenjujena bruto knjigovodstvena vrijednost sredstva (ukoliko sredstvo nije obezvrijedeno) ili amortizovanu vrijednost obaveze.

Za finansijska sredstva koja su postala obezvrijedena nakon inicijalnog priznavanja (u skladu sa MSFI 9), prihod od kamata se obračunava primjenom metoda efektivne kamatne stope na amortizovanu vrijednost (koja uključuje umanjenja za očekivane kreditne gubitke) finansijskog sredstva. Ukoliko finansijsko sredstvo više nije obezvrijedeno, obračun prihoda od kamata se ponovo vrši na bruto bazi.

Prihodi i rashodi od naknada i provizija koje su sastavni dio obračuna efektivne kamatne stope finansijskog sredstva ili obaveze, priznaju se u vijeku trajanja sredstva ili obaveze primjenom metoda efektivne kamatne stope.

Zatezna kamata i ostali prihodi i rashodi vezani za kamatonosnu aktivu i pasivu, obračunati su po načelu uzročnosti prihoda i rashoda.

Prihodi po osnovu naknada za usluge i rashodi po osnovu naknada i provizija se utvrđuju u trenutku kada je usluga izvršena.

3.2. Kursne razlike

Sva sredstva i obaveze u stranim sredstvima plaćanja se na dan bilansa stanja preračunavaju u njihovu protivvrijednost primjenom zvaničnog deviznog kursa Centralne banke Crne Gore važećim na taj dan. Poslovne promjene u stranim sredstvima plaćanja tokom godine preračunavaju se u protivvrijednost u EUR primjenom zvaničnih deviznih kurseva Centralne banke Crne Gore važećim na dan poslovne promjene.

Pozitivne i negativne kursne razlike nastale preračunom sredstava i obaveza iskazanih u stranim sredstvima plaćanja i preračunom transakcija u toku godine evidentiraju se u bilansu uspjeha, kao neto gubici/dobici od kursnih razlika.

3.3. Lizing

Na datum uspostavljanja ugovora, Društvo procjenjuje da li isti predstavlja lizing, odnosno da li se ugovorom prenosi pravo kontrole korišćenja utvrđene imovine u toku određenog vremenskog perioda u zamjenu za naknadu.

a) Društvo kao zakupac

Društvo primjenjuje jedinstven pristup u priznavanju i odmjeravanju za sve ugovore o lizingu, osim za kratkoročne ugovore ili sredstva niske vrijednosti. Društvo vrši priznavanje obaveza po osnovu lizinga i imovine - prava na korišćenje.

Društvo priznaje imovinu po osnovu prava na korišćenje na dan početka ugovora o zakupu, odnosno datum dobijanja prava na korišćenje imovine. Naknadno odmjeravanje vrši se po principu amortizovanog troška, sa prilagođavanjima na osnovu usklađivanja sa obavezama po osnovu lizinga. Inicijalni direktni troškovi i plaćeni avansi umanjeni za dobijene pogodnosti uključuju se u vrijednost imovine na datum inicijalnog priznavanja. Amortizacija se obračunava proporcionalnim metodom na period trajanja ugovora. Za ugovore bez roka trajanja Društvo primjenjuje period od 5 godina.

Imovina po osnovu prava na korišćenje prezentovana je u okviru Napomene 13 – Nekretnine, postrojenja i oprema.

Na dan početka ugovora o zakupu Društvo vrši priznavanje obaveze po osnovu lizinga odmjerene na visinu neto sadašnje vrijednosti budućih plaćanja po osnovu ugovora do isteka trajanja ugovora. Za ugovore bez roka trajanja Društvo primjenjuje period od 5 godina. Društvo u ugovorima nema varijabilnih elemenata budućih plaćanja niti ugrađene opcije.

b) Društvo kao zakupodavac

Društvo nema imovinu datu u zakup.

3.4. Benefiti zaposlenima

a) Doprinosi kojima se obezbjeđuje socijalna sigurnost zaposlenih

U skladu sa propisima koji se primjenjuju u Crnoj Gori, Društvo je u obavezi da plaća doprinose državnim fondovima kojima se obezbjeđuje socijalna sigurnost zaposlenih. Ove obaveze uključuju doprinose za zaposlene na teret poslodavca u iznosima obračunatim po stopama propisanim relevantnim zakonskim propisima. Društvo je, takođe, obavezno da od bruto plata zaposlenih obustavi doprinose i da ih, u ime zaposlenih, uplati tim fondovima. Doprinosi na teret poslodavca i doprinosi na teret zaposlenog se knjiže na teret rashoda perioda na koji se odnose.

b) Obaveze po osnovu otpremnina

Sadašnja vrijednost budućih obaveza u skladu sa Opštim kolektivnim ugovorom Crne Gore, kao što su otpremnine za odlazak u penziju nakon ispunjavanja uslova, po procjeni rukovodstva Društva, nema materijalno značajnog efekta na finansijske iskaze posmatrane u cijelini i zbog toga u ovim finansijskim iskazima nisu izvršena rezervisanja po osnovu navedenih beneficija zaposlenih.

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.5. Porezi i doprinosi

a) Porez na dobit

Porez na dobit se obračunava i plaća u skladu sa Zakonom o porezu na dobit pravnih lica („Sl. list CG”, br. 65/01, 12/02, 80/04, 40/08, 86/09, 40/11, 14/12, 61/13, 55/16 i 146/21, 152/22, 28/23, 125/23 i 88/24). Stope poreza na dobit pravnih lica su progresivne i iznose:

- 9% na osnovicu oporezive dobiti do 100.000 eura;
- 12% na osnovicu oporezive dobiti od 100.000,01 do 1.500.000 eura;
- 15% na osnovicu oporezive dobiti preko 1.500.000,01 eura.

Oporeziva dobit se utvrđuje na osnovu dobiti Društva iskazane u bilansu uspjeha uz usklađivanje prihoda i rashoda po odredbama Zakona o porezu na dobit pravnih lica.

Kapitalni gubici mogu se prebijati sa kapitalnim dobiticima ostvarenim u istoj godini. Ako se i poslije izvršenog prebijanja sa kapitalnim dobiticima ostvarenim u istoj godini pojavi kapitalni gubitak, poreski obveznik može prenijeti kapitalni gubitak na račun budućih kapitalnih dobitaka u narednih pet godina.

Poreski propisi Crne Gore ne predviđaju mogućnost da se poreski gubici iz tekućeg perioda mogu koristiti kao osnova za povraćaj poreza plaćenog u prethodnim periodima. Međutim, gubici iz tekućeg perioda mogu se prenijeti na račun dobitaka iz budućih obračunskih perioda, ali ne duže od pet godina.

b) Odložena poreska sredstva/obaveze

Odloženi porez na dobit se obračunava korišćenjem metode utvrđivanja obaveza prema bilansu stanja, za privremene razlike proizašle iz razlike između poreske osnove sredstava i obaveza i njihove knjigovodstvene vrijednosti. Važeće poreske stope na datum bilansa stanja se koriste za utvrđivanje razgraničenog iznosa poreza na dobit. Odložene poreske obaveze se priznaju za sve oporezive privremene razlike. Odložena poreska sredstva se priznaju za sve odbitne privremene razlike i poreske gubitke i kredite, koji se mogu prenositi u naredne fiskalne periode, do stepena do kojeg će vjerovatno postojati oporeziva dobit od koje se odložena poreska sredstva mogu iskoristiti.

c) Porezi, doprinosi i druge dažbine koje ne zavise od rezultata poslovanja

Porezi, doprinosi i druge dažbine koji ne zavise od rezultata poslovanja uključuju porez na imovinu, porez na dodatu vrijednost, porez po odbitku na plaćene kamate nerezidentima i druge poreze, naknade i doprinose koji se plaćaju prema raznim državnim i lokalnim poreskim propisima. Ovi porezi i doprinosi su prikazani u bilansu uspjeha u okviru ostalih poslovnih rashoda.

d) Transferne cijene

Ministarstvo finansija Crne Gore je 2.11.2022. godine objavilo Uputstvo o bližem načinu utvrđivanja transfernih cijena transakcija ("Službeni list Crne Gore", br. 121/22 od 02.11.2022, u daljem tekstu: „Uputstvo"). Uputstvom je propisan način utvrđivanja transfernih cijena transakcija i sadržaj dokumentacije o transfernim cijenama.

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.5. Porezi i doprinosi (nastavak)

a) Transferne cijene (nastavak)

Vezano za kredite i zajmove sa povezanim licima, Zakonom je predviđena mogućnost primjene kamatnih stopa „van dohvata ruke“ koje propisuje Ministarstvo finansija ili opštih pravila o utvrđivanju cijene transakcije po principu „van dohvata ruke“ (primjenom neke od propisanih metoda).

Poreski obveznik koji nema status velikog poreskog obveznika dužan je da posjeduje Dokumentaciju o transfernim cijenama prilikom podnošenja poreske prijave i da je na zahtjev nadležnog poreskog organa dostavi u roku od 45 dana od dana prijema zahtjeva. Zakonom o porezu na dobit pravnih lica (član 38 c) je predviđena priprema Dokumentacije u skraćenom obliku ukoliko je obveznik realizovao transakcije sa povezanim licem koje ne prelaze vrijednost od 75.000 eura u godini za koju se podnosi poreska prijava.

Rok za podnošenje poreske prijave je tri mjeseca od isteka perioda za koji se obračunava porez. Izuzetno, do 2027. godine, rok za podnošenje (odnosno posjedovanje) dokumentacije o transfernim cijenama je 30. jun tekuće za prethodnu godinu.

3.6. Finansijski instrumenti

a) Inicijalno priznavanje

Inicijalno priznavanje finansijskog sredstva ili obaveze se vrši na datum saldiranja transakcije. Odobreni krediti od strane Društva evidentiraju se u bilansu stanja u momentu prenosa sredstava korisniku kredita.

b) Klasifikacija i mjerenje

Društvo klasificira svu svoju finansijsku imovinu na osnovu poslovnog modela za upravljanje imovinom i ugovornih odredbi imovine (identifikacija SPPI kriterijuma).

Društvo finansijska sredstva klasificira u sljedeće kategorije:

- Finansijska sredstva koja se vrednuju po amortizovanom trošku (AC);
- Finansijska sredstva vrednovana po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit (FVOCI);
- Finansijska sredstva koja se vrednuju po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha (FVPL).

Finansijske obaveze se mjere po amortizovanom trošku, osim za obaveze koje se drže radi trgovanja ili se radi o derivativnim instrumentima, gdje se primjenjuje određivanje fer vrijednosti. U ovom slučaju, promjene fer vrijednosti evidentiraju se u bilansu uspjeha.

Društvo procjenjuje ugovorne uslove finansiranja za identifikaciju da li ispunjavaju SPPI test (*Solely Payments of Principal and Interest* – samo plaćanja glavnice i kamate). 'Glavnica' u svrhu ovog testa definiše se kao fer vrijednost finansijskog sredstva prilikom inicijalnog priznavanja i može se mijenjati tokom vijeka trajanja finansijskog sredstva (na primjer, ako postoji otplate glavnice ili amortizacija premije/diskonta). Najznačajniji elementi kamate u okviru aranžmana za kreditiranje su obično uzimanje u obzir vremenske vrijednosti novca i kreditnog rizika.

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.6. Finansijski instrumenti (nastavak)

b) Klasifikacija i mjerjenje (nastavak)

Da bi se izvršila SPPI ocjena, Društvo primjenjuje procjenu i razmatra relevantne faktore kao što je valuta u kojoj je denominirana finansijska imovina, i period za koji je kamatna stopa određena. Nasuprot tome, ugovorni uslovi koji uvode minimiziranu izloženost rizicima ili nestalnost u ugovorenim novčanim tokovima koji nisu povezani sa osnovnim aranžmanom za kreditiranje (*basic lending agreement*), ne dovode do ugovornih novčanih tokova koji su isključivo plaćanja glavnice i kamate na neizmireni iznos. U takvim slučajevima, finansijsko sredstvo se mora mjeriti po FVPL.

Sva finansijska imovina Društva na 31. decembar 2024. godine ispunjava SPPI kriterijum.

Poslovni model Društva se ne ocjenjuje na osnovu svakog pojedinačnog instrumenta, već na višem nivou grupisanih portfolija i zasniva se na posmatrаниm faktorima kao što su:

- Kako su učinak rada poslovnog modela i finansijske imovine u okviru tog poslovnog modela ocijenjeni i kako se izvještavaju ključnom osoblju organa upravljanja;
- Rizici koji utiču na učinkovitost rada poslovnog modela (kao i finansijske imovine u okviru tog poslovnog modela) i naročito kako se upravlja tim rizicima;
- Kako se određuju naknade prema rukovodiocima (na primjer, da li je naknada zasnovana na fer vrijednosti sredstva kojim se upravlja ili na osnovu prikupljenih ugovorenih novčanih tokova);
- Očekivana učestalost, vrijednost i vrijeme prodaje su takođe važni aspekti procjene Društva;
- Prodaja nekvalitetnih potraživanja ne utiče na poslovni model upravljanja kvalitetnim izloženostima.

Procjena poslovnog modela je zasnovana na razumnim očekivanim scenarijima bez uzimanja "njegoreg slučaja" ili "stresnog slučaja" u obzir. Ukoliko su novčani tokovi nakon inicijalnog priznavanja realizovani na drugačiji način od prvobitnih očekivanja Društva, Društvo ne mijenja klasifikaciju preostalih finansijskih sredstava koja se nalaze u poslovnom modelu, ali uzima u obzir ove informacije kada procjenjuje novonastala ili tek kupljena finansijska sredstva.

Društvo svojom finansijskom imovinom upravlja po modelu prikupljanja ugovorenih novčanih tokova tokom vijeka trajanja do dospjeća (*hold to collect*). Posljedično, uzimajući u obzir i rezultate SPPI testa, sva navedena finansijska imovina Društva klasificuje se i mjeri po amortizovanom trošku (AC).

c) Finansijska imovina i obaveze

Finansijska imovina razvrstana je na sljedeće kategorije: dugoročni i kratkoročni krediti dati preduzetnicima, fizičkim licima, zaposlenima i mikro, malim i srednjim privrednim društvima i potraživanja od banaka - sredstva na transakcionim računima kod poslovnih banaka. Klasifikacija finansijske imovine zavisi od prirode i namjene finansijskog sredstva i utvrđena je u vrijeme početnog priznanja. Kao što je ranije navedeno, sva finansijska imovina Društva klasifikovana je i mjeri se po amortizovanom trošku.

Finansijske obaveze predstavljaju obaveze prema dobavljačima i obaveze po osnovu uzetih kredita.

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.6. Finansijski instrumenti (nastavak)

c) Finansijska imovina i obaveze (nastavak)

Krediti dati klijentima evidentiraju se po nominalnoj vrijednosti u momentu prenosa novčanih sredstava klijentima. Kreditni plasmani vrjednuju se metodom amortizovanog troška ulaganja, koji se izračunava primjenom efektivne kamatne stope. Krediti su iskazani u bilansu stanja u visini odobrenog plasmana uvećanog za iznose dospjelih kamata, umanjenog za otplaćenu glavnici i plaćene kamate i obezvredenje vrijednosti koje je zasnovano na procjeni konkretno identifikovanih rizika za pojedine plasmane i rizika za koje iskustvo ukazuje da su sadržani u kreditnom portfoliju.

Finansijske garancije se inicijalno priznaju u finansijskim izvještajima (u okviru rezervisanja) po fer vrijednosti, pri čemu je primljena premija. Poslije inicijalnog priznavanja, obaveza Društva po svakoj garanciji se mjeri kao veće od početnog priznatog iznosa umanjenog za kumulativnu amortizaciju priznatu u bilansu uspjeha, i prema MSFI 9 - ECL rezervisanje. Primljena premija se priznaje u bilansu uspjeha u neto prihodima od provizija i naknada ravnomjerno tokom životnog vijeka garancije.

Finansijske obaveze se inicijalno priznaju po fer vrijednosti umanjenoj za nastale troškove transakcije. Naknadno mjerjenje vrši se po amortizovanom trošku.

d) Reklasifikacija

Društvo reklasificira svoja finansijska sredstva, nakon njihovog inicijalnog priznanja, u slučajevima promjene poslovnog modela, i u izuzetnim okolnostima kada Društvo stiče, otuđuje ili prekida poslovnu liniju. Finansijske obaveze se nikada ne reklasifikuju. Reklasifikacija finansijskih sredstava vrši se od datuma reklasifikacije, pri čemu se ne prepravlja prethodno priznata dobit, gubici (uključujući očekivane kreditne gubitke) ni kamate.

Društvo nije vršilo reklasifikaciju finansijskih sredstava.

e) Modifikacija finansijske imovine

Društvo ponekad prihvata izmjene prvobitnih uslova kredita kao odgovor na finansijske poteškoće dužnika, umjesto da uzme u posjed ili na drugi način izvrši naplatu kolateralna. Društvo smatra kredit *forborne* kada su takve izmjene rezultat trenutnih ili očekivanih finansijskih poteškoća dužnika, a Društvo se ne bi složilo sa tim izmjenama u slučaju da je dužnik finansijski stabilan. Indikatori finansijskih poteškoća uključuju dospjeli neizmirene obaveze uz istovremeno identifikovano značajno pogoršanje ocjene rizičnog profila dužnika od strane Sektora upravljanja rizicima. Forborne može uključivati produženje roka otplate i saglasnost sa novim uslovima kredita.

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.6. Finansijski instrumenti (nastavak)

e) Modifikacija finansijske imovine (nastavak)

Postupak finansijskog restrukturiranja se sprovodi kod podobnih Klijenata ako je klijent u finansijskim teškoćama i ako je privredna aktivnost koju obavlja održiva u cilju ozdravljenja istog i suočenja preuzetog kreditnog rizika na minimum.

Nakon ponovnog pregovaranja o uslovima, svako umanjenje vrijednosti se mjeri pomoću originalne EKS izračunate prije izmjene uslova. Politika Društva je da prati *forborne* kredite da bi se osiguralo da će buduća plaćanja i dalje biti vjerovatna. Odluke o prestanku priznavanja koje rezultiraju klasifikacijom u POCI ili reklasifikaciji u Stage 2 i Stage 3 utvrđuju se od slučaja do slučaja. Ukoliko se ovim procesima utvrdi gubitak po kreditu, njime se upravlja i objelodanjuje se kao obezvrijedeno Stage 3 *forborne* sredstvo dok se ne naplati ili otpiše.

Nakon što se sredstvo klasificuje kao *forborne*, ostaje *forborne* najmanje 24 mjeseca probnog perioda. Da bi se kredit reklassifikovao iz *forborne* kategorije, klijent mora ispuniti navedene kriterije:

- svi njegovi zajmovi se moraju smatrati performing;
- prošao je probni period od dvije godine od datuma kada je *forborne* ugovor performing;
- redovna plaćanja veća od beznačajnog iznosa glavnice ili kamate se vrše najmanje pola probnog perioda;
- korisnik nema nijedan ugovor sa kojim kasni više od 30 dana.

f) Obezvredjenje finansijske imovine i rezervisanja za očekivanje kreditne gubitke

Za svrhe procjene obezvredjenja finansijskih sredstava i obračuna obezvredjenja, Društvo primjenjuje Metodologiju utvrđivanja ispravki vrijednosti, u skladu sa zahtjevima MSFI 9.

U skladu sa MSFI 9, obezvredjenje finansijske imovine (odnosno očekivani kreditni gubici) razmatra se za sva finansijska sredstva osim onih klasifikovanih po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha i vlasničkih instrumenata po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit.

Društvo je, imajući u vidu veličinu i strukturu portfolija (mali broj kredita i izostanak default-a), kao i dostupnost podataka za obračun PD parametara, odabralo pristup zasnovan na tranzicionim migracionim matricama. Princip na kojem je zanovana tehnika je množenje matrica iz perioda u period pod pretpostavkom da raspored migracija u narednom periodu zavisi od rasporeda u sadašnjem. Prilikom konstruisanja matrica posmatraju se tranzicije između bucket-a dana kašnjenja.

S obzirom da je Društvo počelo sa radom u septembru 2024. godine, prisutan je faktor nedostatka istorijskih podataka, pa Društvo procjenjuje da je, a imajući u vidu veličinu, ročnost plasiranih mikrokredita i strukturu portfolija, najreprezentativniji parametar za kreiranje bucket-a broj dana kašnjenja. U skladu sa navedenim, Društvo je kreiralo 5 bucket-a koji su u direktnoj vezi sa vremenskim intervalima kašnjenja a vrijednosti ovako dobijenih PD-a se inkorporiraju u formulu za dobijanje ECL-a.

Na ovaj način omogućava se pravovremeno priznavanje ECL u periodu do pribavljanja dovoljne količine relevantnih istorijskih podataka za implementaciju modela procjene ECL korišćenjem statističkih alata.

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.6. Finansijski instrumenti (nastavak)

g) Prestanak priznavanja finansijske imovine i obaveza

Društvo prestaje priznavati finansijsku imovinu samo kada ugovorna prava na novčane tokove od finansijske imovine isteknu; ili ako prenese finansijsku imovinu, pa samim tim i sve rizike i nagrade od vlasništva sredstva na drugi subjekt. Ako Društvo ne prenese niti zadrži suštinski sve rizike i povrate od vlasništva i zadrži kontrolu nad finansijskom imovinom, Društvo nastavlja da priznaje finansijsku imovinu.

Društvo prestaje priznavati finansijsku obavezu kada, i samo kada, su obaveze Društva otpuštene, otkazane ili ističu.

3.7. Oprema

Oprema je iskazana po nabavnoj vrijednosti, umanjenoj za akumuliranu ispravku vrijednosti. Nabavnu vrijednost čini vrijednost po fakturi dobavljača, uvećana za zavisne troškove i troškove dovođenja sredstava u stanje funkcionalne pripravnosti. Amortizacija opreme za računovodstvene i poreske svrhe obračunava se primjenom proporcionalnog metoda.

Dobici ili gubici nastali pri otuđenju ili rashodovanju sredstva utvrđeni su kao razlika između iznosa dobijenog prodajom i vrijednosti po kojoj se sredstvo vodi u knjigama i priznaju se u korist ili na teret bilansa uspjeha.

Primjenjene stope amortizacije su sljedeće:

Glavne grupe opreme	Stopa amortizacije u toku 2024. godine (%)	Stopa koja se priznaje u poreskom bilansu (%)
Računari i računarska oprema	20,00	30,00
Kancelarijski namještaj	20,00	15,00

Amortizacija opreme za poreske svrhe obračunava se za godinu dana, bez obzira na datum aktivacije konkretnog osnovnog sredstva (član 13. stav 6. Zakona o porezu na dobit pravnih lica, „Sl. list CG”, br. 65/01, 12/02, 80/04, 40/08, 86/09, 40/11, 14/12, 61/13, 55/16 i 146/21, 152/22, 28/23, 125/23, 88/24).

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.8. Nematerijalna sredstva

Nematerijalna sredstva se sastoje od softvera i licenci za obradu i evidentiranje podataka o datim kreditima. Nematerijalna sredstva koja su nabavljena kapitalizuju se u visini nabavne vrijednosti na dan transakcije. Nakon početnog priznavanja, nematerijalna sredstva se iskazuju u visini nabavne vrijednosti umanjene za akumuliranu amortizaciju i nastalo obezvrijedjenje.

Amortizacija nematerijalnih sredstava obračunava se proporcionalnom metodom, tokom korisnog vijeka upotrebe. Primjenjene stope amortizacije nematerijalnih sredstava u 2024. godini iznose 10% dok stopa koja se priznaje u poreskom bilansu iznosi 30%.

3.9. Rezervisanja

Rezervisanja se priznaju kada:

- Društvo ima sadašnju zakonsku ili izvedenu obavezu nastalu kao rezultat prethodnih događaja;
- u većoj mjeri je vjerovatno da će namirenje obaveze zahtijevati odliv sredstava; i
- iznos obaveze se može pouzdano procijeniti.

Rezervisanja se odmjeravaju po sadašnjoj vrijednosti izdataka potrebnih za izmirenje obaveza. Rezervisanja se ponovo procjenjuju na datum svakog bilansa stanja i koriguju se na način da odražavaju najbolju sadašnju procjenu. Ukoliko više nije vjerovatno da će odliv sredstava koji generišu ekonomski koristi biti potreban za izmirenje date obaveze, rezervisanje se ukida kroz bilans uspjeha.

Društvo ne priznaje rezervisanje po osnovu potencijalnih obaveza dok ne potvrdi da li ima sadašnju obavezu koja može da dovede do odliva resursa koji predstavljaju ekonomski koristi ili ako pouzdana procjena ne može da se napravi, te se u tom slučaju objelodanjuje.

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.10. Pravična (fer) vrijednost

Poslovna politika Društva je da objelodani informacije o pravičnoj vrijednosti aktive i pasive za koju postoje zvanične tržišne informacije i kada se pravična vrijednost značajno razlikuje od knjigovodstvene vrijednosti. Ne postoji dovoljno tržišnog iskustva, kao ni stabilnosti i likvidnosti kod kupovine i prodaje potraživanja i ostale finansijske aktive i pasive, pošto zvanične tržišne informacije nisu u svakom trenutku raspoložive. Stoga, pravičnu vrijednost nije moguće pouzdano utvrditi u odsustvu aktivnog tržišta.

Rukovodstvo Društva vrši procjenu rizika i u slučajevima kada se ocjeni da vrijednost po kojoj se imovina vodi u poslovnim knjigama neće biti realizovana, vrši ispravku vrijednosti. Po mišljenju rukovodstva Društva, iznosi u ovim finansijskim iskazima odražavaju vrijednost koja je u datim okolnostima najvjerojatnija i najkorisnija za potrebe izvještavanja.

3.11. Transakcije sa povezanim licima

Lica povezana sa Društvom su:

- 1) Vlasnici Društva koji imaju 10% ili više udjela u kapitalu Društva (kvalifikovano učešće);
- 2) Članovi Odbora direktora i Izvršni direktor Društva;
- 3) Pravna lica u kojima Društvo, vlasnik sa kvalifikovanim učešćem, član Odbora direktora ili Izvršni direktor imaju značajno učešće (20% ili više) u vlasništvu ili značajan uticaj na donošenje poslovnih odluka;
- 4) Članovi uže porodice fizičkih lica iz tačaka 1 i 2.

Članom uže porodice jednog lica smatra se:

- 1) Bračni drug ili lice sa kojim to lice živi u zajednici koja je po zakonu izjednačena sa bračnom zajednicom;
- 2) Djeca i usvojena djeca tog lica i lica iz tačke 1 ovog stava koja su sa njima u ekonomskoj zajednici;
- 3) Lice koje nema punu poslovnu sposobnost i koja je pod starateljstvom lica iz tačke 1 ovog stava.

Transakcije sa povezanim licima u redovnom poslovanju mogu obuhvatati: odobravanje kredita, garancija i pružanje konsalting usluga, primanje kratkoročnih i dugoročnih pozajmica, kao i naknade za članstvo u organima odlučivanja Društva.

Prilikom uspostavljanja poslovnog odnosa, Društvo preispituje i verifikuje utvrđena povezana lica i grupe povezanih lica, te identificuje dodatne faktore povezanosti i, u skladu sa time, redefiniše grupe povezanih lica.

Prilikom posmatranja svake moguće transakcije sa povezanim licima, pažnja je usmjerena na suštinu odnosa, a ne samo na pravni oblik.

Transakcije sa povezanim licima objelodanjene su u Napomeni 22.

4. PRIHODI I RASHODI OD KAMATA

4.1. Prihodi od kamata

	U EUR
	Godina koja se završila 31. decembar
	2024.
<i>Prihodi od kamata po osnovu kredita</i>	
Fizičkim licima	17.203
Pravnim licima	11.749
Troškovi obezvrjeđenja kamatnih potrazivanja	(10)
Ukupno	28.942

4.2. Rashodi kamata

	U EUR
	Godina koja se završila 31. decembar
	2024.
<i>Rashodi kamata po osnovu</i>	
Primljenih pozajmica	4.844
MSFI 16: Lizing	1.863
Ukupno	6.707

5. TROŠKOVI OBEZVRJEĐENJA I REZERVISANJA

5.1. Troškovi obezvrjeđenja

	U EUR
	Godina koja se završila 31. decembar
	2024.
Krediti i potraživanja od klijenata	10.697
Ukupno	10.697

5.2. Troškovi rezervisanja

	U EUR
	Godina koja se završila 31. decembar
	2024.
Rezervisanja za vanbilansne izloženosti	546
Ukupno	546

6. PRIHODI I RASHODI OD NAKNADA I PROVIZIJA

6.1. Prihodi od naknada i provizija

Naknade za upit u RKB
Naknade po garancijama
Ukupno

	U EUR
Godina koja se završila 31. decembra	
2024.	
	141
	1.120
Ukupno	1.261

6.2. Rashodi od naknada i provizija

Po osnovu platnog prometa
Po osnovu pozajmica od banaka
Ukupno

	U EUR
Godina koja se završila 31. decembra	
2024.	
	2.087
	167
Ukupno	2.253

7. TROŠKOVI ZAPOSLENIH

Neto zarade i naknade zarada
Porezi i doprinosi
Ostali troškovi zaposlenih
Ukupno

	U EUR
Godina koja se završila 31. decembra	
2024.	
	55.273
	18.024
	2.099
Ukupno	75.397

8. OPŠTI I ADMINISTRATIVNI TROŠKOVI

Intelektualne usluge i ostale stručne naknade
Održavanje osnovnih sredstava
Režijski troškovi (el. energija, voda, komunalne usluge, gorivo)
Telekomunikacione mreže
Reprezentacija i marketing
Ostalo
Ukupno

	U EUR
Godina koja se završila 31. decembra	
2024.	
	9.889
	5.119
	2.500
	1.505
	2.534
	156
Ukupno	21.703

9. TROŠKOVI AMORTIZACIJE

	U EUR
	<u>Godina koja se završila 31. decembar</u>
	<u>2024.</u>
Oprema (Napomena 13)	666
Nematerijalna ulaganja (Napomena 14)	100
Zakup posl. prostora MSFI 16 (Napomena 13)	7.781
Ukupno	8.548

10. POREZ NA DOBIT

10.1. Komponente poreza na dobit

	U EUR
	<u>Godina koja se završila 31. decembar</u>
	<u>2024.</u>
Obračunati tekući porez na dobit	-
Odloženi poreski rashod	(239)
Ukupno	(239)

10.2. Usaglašavanje iznosa poreza na dobit u bilansu uspjeha i proizvoda rezultata prije oporezivanja i poreske stope

	U EUR
	<u>Godina koja se završila 31. decembar</u>
	<u>2024.</u>
Rezultat u bilansu uspjeha prije oporezivanja	(96.758)
Troškovi amortizacije u bilansu uspjeha	8.548
Troškovi amortizacije u poreske svrhe	15.342
Oporeziva dobit	-
Kapitalna dobit	-
Poreska osnovica	-
Tekući porez na dobit (progresivna stopa)	-
Odloženi poreski rashod/(prihod)	(239)
Ukupan trošak poreza na dobit	(239)
 Efektivna poreska stopa	 0.25%

U Napomeni 3.5. Porez na dobit objelodanjene su važeće stope poreza na dobit pravnih lica u Crnoj Gori.

11. KREDITI I POTRAŽIVANJA OD BANAKA

	U EUR
	31. decembra
	2024.
Prva banka Crne Gore osnovana 1901 godine a.d. Podgorica	76.574
Hipotekarna banka a.d. Podgorica	9.285
Adriatic bank a.d. Podgorica	702
Ukupno	86.561

12. KREDITI I POTRAŽIVANJA OD KLIJENATA

	U EUR
	31. decembra
	2024.
<i>Glavnica potraživanja</i>	
Fizička lica	623.762
Pravna lica	564.786
	1.188.548
<i>Kamatna potraživanja</i>	
Fizička lica	724
Pravna lica	441
	1.165
<i>Vremenska razgraničenja</i>	
Fizička lica	4.269
Pravna lica	4.023
	8.292
Krediti i potraživanja od klijenata, bruto	1.198.006
Rezervisanja za očekivane kreditne gubitke	(10.707)
Krediti i potraživanja od klijenata, neto	1.187.298

Na dan 31. decembra 2024. godine, dugoročni mikrokrediti iznose EUR 870.145. Dugoročni mikrokrediti odobravaju se na period od 13 do 72 mjeseca u iznosu do EUR 50.000.

Sa stanjem na dan 31. decembra 2024. godine, kratkoročni mikrokrediti iznose EUR 318.404. Kratkoročni mikrokrediti odobravaju se na period od 1 do 12 mjeseci u iznosu do EUR 50.000.

Ročnost mikrokredita i grace period zavise od djelatnosti za koju je kredit odobren.

12. KREDITI I POTRAŽIVANJA OD KLIJENATA (nastavak)

12.1. Koncentracija kreditnog portfolija

Koncentracija ukupno plasiranih mikrokredita sa stanjem na dan 31. decembra 2024. godine, prema vrsti djelatnosti prikazana je u sljedećem pregledu:

	U EUR	
	31. decembra 2024.	%
	Iznos	%
Trgovina	200.000	16.8%
Usluge smještaja i ishrane	121.768	10.2%
Građevinarstvo	89.376	7.5%
Prerađivačka industrija	43.642	3.7%
Stručne, naučne i tehničke djelatnosti	20.000	1.7%
Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	40.000	3.4%
Informisanje i komunikacija	-	-
Zdravstvena i socijalna zaštita	50.000	4.2%
Stanovništvo	578.707	48.7%
Zaposleni	45.055	3.8%
Ukupno	1.188.548	100,00

Geografska koncentracija mikrokreditnog portfolija obuhvata klijente sa sjedištem na području Crne Gore.

12.2. Struktura portfolija prema danima kašnjenja

Struktura mikrokreditnog portfolija u riziku sa stanjem na dan 31. decembra 2024. godine i izdvojena rezervisanja (ispravke vrijednosti) za očekivane kreditne gubitke po kategorijama kašnjenja, prikazani su u pregledu koji slijedi:

Kašnjenje u otplati	Kreditni portfolio u riziku	% ukupnog portfolija	U EUR		
			31. decembra 2024.	% ispravke	Ispravka vrijednosti
Bez kašnjenja	1.131.831	95%	A	1%	10.186
do 30 dana	56.717	5%	A	1%	510
31 do 60 dana	-	-	B1	-	-
61 do 90 dana	-	-	B2	-	-
91 do 150 dana	-	-	C1	-	-
151 do 270 dana	-	-	C2	-	-
271 do 365 dana	-	-	D	-	-
preko 365 dana	-	-	E	-	-
	1.188.548	100,00			10.697

13. NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA

	U EUR		
	Oprema	Pravo korišćenja	Ukupno
<i>Nabavna vrijednost</i>			
Stanje, 1. januar 2024. godine	-	-	-
Povećanja u toku godine	13.329	153.523	166.852
Stanje na kraju godine	13.329	153.523	166.852
<i>Ispravka vrijednosti</i>			
Stanje, 1. januar 2024. godine	-	-	-
Amortizacija (Napomena 9)	(666)	(7.781)	(8.448)
Stanje na kraju godine	(666)	(7.781)	(8.448)
<i>Sadašnja vrijednost na dan</i>			
31. decembar 2024. godine	12.663	145.742	158.405

Oprema se sastoji od kompjutera, telefona, kancelarijskog namještaja i ostale sitne opreme. Pravo korišćenja odnosi se na kapitalizovana buduća plaćanja po ugovoru o zakupu poslovnih prostorija Društva, u skladu sa zahtjevima MSFI 16: *Lizing*.

14. NEMATERIJALNA SREDSTVA

Nematerijalna sredstva Društva odnose se na softver i ostala nematerijalna ulaganja. Promjene na nematerijalnim sredstvima u toku 2024. godine prikazane su u sljedećoj tabeli:

	U EUR		
	Softver	Ostala nematerijalna sredstva	Ukupno
<i>Nabavna vrijednost</i>			
Stanje, 1. januar 2024. godine	-	-	-
Povećanja u toku godine	66.453	1.210	67.663
Stanje na kraju godine	66.453	1.210	67.663
<i>Ispravka vrijednosti</i>			
Stanje, 1. januar 2024. godine	-	-	-
Amortizacija (Napomena 9)	(36)	(64)	(100)
Stanje na kraju godine	(36)	(64)	(100)
<i>Sadašnja vrijednost na dan</i>			
31. decembar 2024. godine	66.417	1.146	67.562

15. OSTALA POSLOVNA POTRAŽIVANJA

	U EUR	
	31. decembra	2024.
Potraživanja po osnovu naknada i provizija	-	-
Unaprijed plaćeni troškovi	5.287	5.287
Ukupno	5.287	5.287

16. POZAJMLJENA SREDSTVA OD BANAKA

Pozajmljena sredstva od banaka na dan 31. decembar 2024. godine u iznosu od EUR 600.692 se u najvećem dijelu odnose na :

- Kratkoročni revolving kredit odobren na period 12 mjeseci od Adriatic bank a.d. Podgorica u iznosu od EUR 200.000 i
- Dugoročni kredit odobren od strane Prve banke Crne Gore osnovane 1901 godine a.d. Podgorica, u iznosu od EUR 400.000, na period od 48 mjeseci uz 12 mjeseci grejs perioda.

17. POZAJMLJENA SREDSTVA OD OSTALIH KLIJENATA

Pozajmljena sredstva od ostalih klijenata na dan 31. decembar 2024. godine u iznosu od EUR 420.000 se odnose na dugoročne pozajmice od akcionara. Informacije o transakcijama sa povezanim licima objelodanjene su u Napomeni 22.

18. OSTALE OBAVEZE

	U EUR
	31. decembra
	2024.
Primljeni avansi	3.169
Obaveze prema dobavljačima	53.270
Obaveze za lizing – MSFI 16	145.527
Obaveze za PDV na inostrane usluge	11.187
Obračunati troškovi	2.242
Ukupno	215.394

19. SUBORDINISANI DUG

Društvo nema obaveza po osnovu subordinisanog duga na dan 31.12.2024. godine.

20. KAPITAL

Akcijski kapital Društva sa stanjem na dan 31. decembar 2024. godine iznosi EUR 365.000.

Struktura akcionara na dan 31. decembar 2024. godine:

Ime i prezime	broj akcija	iznos u EUR	% učešća
Popović Aleksandra	500	250.000	68.49%
Popović Jovana	100	50.000	13.70%
Krunić Mirko	40	20.000	5.48%
Šćekić Marijana	40	20.000	5.48%
Trninić Draško	30	15.000	4.11%
Norah Licet Becerra Farfan	20	10.000	2.74%
	730	365.000	100.00%

Društvo je za godinu koja se završava na dan 31. decembar 2024. godine ostvarilo gubitak u iznosu od EUR 96,758

21. VANBILANSNA EVIDENCIJA

U EUR
31. decembra
2024.

<i>Vanbilans koji podlježe kreditnom riziku</i>	
Izdate garancije	60.721
Neiskorišćeni dio kredita	-
Ukupno	60.721

<i>Kolateral po osnovu potraživanja</i>	
Hipoteke	284.000
Ostalo	-
Ukupno	344.721

Vanbilansna evidencija

22. TRANSAKCIJE SA POVEZANIM LICIMA

Pregled transakcija sa povezanim licima prikazan je u sljedećoj tabeli:

U EUR
31. decembra
2024.

<i>Krediti i potraživanja od klijenata</i>	
<i>Fizička lica</i>	
Marijana Šćekić	19.844
Mirko Krunić	19.421
Aleksandra Popović	10.681
Jovana Šćekić	5.790
Milka Ljumović	4.617
Ukupno potraživanja	60.353

Pozajmljena sredstva od ostalih klijenata

<i>Fizička lica</i>	
Jovana Popović	300.000
Mirko Krunić	120.000
<i>Obaveze prema dobavljačima</i>	-
Smart Consulting DOO Podgorica	
Ukupno obaveze	420.000

Prihodi od kamata po kreditima

<i>Fizička lica</i>	
Marijana Šćekić	665
Mirko Krunić	849
Aleksandra Popović	480
Jovana Šćekić	197
Milka Ljumović	84
Ukupno prihodi	2.275

Rashodi kamata

<i>Fizička lica</i>	
Jovana Popović	3.320
Mirko Krunić	832
Ukupno rashodi	4.152

23. UPRAVLJANJE RIZICIMA

23.1. Uvod

Društvo je u svome poslovanju izloženo različitim rizicima od kojih su najznačajniji:

- kreditni rizik;
- tržišni rizik;
- rizik likvidnosti;
- operativni rizik.

Procedure za upravljanje rizicima su dizajnirane da identifikuju i analiziraju rizike, da definišu odgovarajuće limite i kontrole za upravljanje rizicima, kao i da prate izloženost Društva pojedinim rizicima.

Metode procjene i mjerjenja kojima se kvantificuju pojedinačni rizici, definisani su Strategijom upravljanja rizicima, kao i drugim internim aktima Društva vezanim za pojedinačne rizike. Procedure za upravljanje rizicima su predmet redovne kontrole u cilju adekvatnog odgovora na nastale promjene na tržištu, proizvodima i uslugama.

23.2. Kreditni rizik

Društvo je izloženo kreditnom riziku koji predstavlja rizik da dužnici neće biti u mogućnosti da dugovanja prema Društvu izmire u potpunosti i na vrijeme. Društvo vrši rezervisanja za gubitke po osnovu umanjenja vrijednosti, a koji se odnose na gubitke nastale na dan bilansa stanja. Ovo je osnovni rizik u poslovanju Društva i rizik sa potencijalno najvećim posljedicama po ostvarenje poslovnih ciljeva.

Upravljanje kreditnim rizikom podrazumijeva upravljanje na individualnoj i kolektivnoj osnovi. Individualna osnova upravljanja obuhvata sve faze životnog ciklusa izloženosti, od odobravanja do konačne naplate. Kolektivna osnova upravljanja daje značajne povratne informacije za strategiju poslovanja i kreditnu politiku.

23. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

23.2. Kreditni rizik (nastavak)

Pri odobravanju kredita, Društvo se služi načelom odobravanja kredita klijentima koji posluju legalno i transparentni su u prikazu svog poslovanja. Procesu odobrenja mora prethoditi utvrđivanje boniteta klijenta koji opredjeljuje njegovu mogućnost zaduživanja, a isti se bazira na analizi njegove finansijske pozicije i rezultata, prepostavki poslovanja, kreditnoj istoriji i sposobnosti da u budućem poslovanju generiše nivo novčanih tokova koji bi obezbijedio njegov otplatni potencijal.

Društvo nastoji minimizirati svoju izloženost kreditnom riziku procjenom:

- Kreditne sposobnosti dužnika;
- Voljnosti klijenta za izvršenje preuzetih obaveza;
- Primarnih i sekundarnih izvora otplate kredita;
- Kvaliteta kolateralna i
- kontrolom korišćenja kredita u slučaju namjenskih kredita.

Akcenat Društva u kreditiranju je na prihvatanju kreditnog rizika u mjeri u kojoj se očekivani prinosi značajno nadmašuju gubitke koji mogu nastati preuzimanjem rizika.

Rezidualni rizik

Rezidualni rizik predstavlja mogućnost da su korišćene tehnike ublažavanja kreditnog rizika koje Društvo koristi manje efektivne od očekivanog.

Rezidualni rizik je značajan za poslovanje Društva, jer se tehnike ublažavanja kreditnog rizika (finansijski i nefinansijski kolateral) redovno koriste i inkorporirane su u proces odobravanja. U tom smislu, važno je obezbijediti pouzdane i utržive kolaterale uz izbjegavanje pretjeranog oslanjanja na kolateral u procesu odobravanja.

Posebno se razmatra i vremenska dimenzija u potencijalnoj realizaciji (konačnom namirenju potraživanja) putem aktivacije kolateralala, tj. stepenu utrživosti i likvidnosti kolateralala.

23. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

23.2. Kreditni rizik (nastavak)

Maksimalna izloženost kreditnom riziku

U nastavku je dat prikaz finansijske aktive i vanbilansnih izloženosti koje podliježu kreditnom riziku (iznosi obuhvataju cijelokupna potraživanja, uključujući kamate i vremenska razgraničenja):

U EUR	31. decembar 2024.		
	Bruto	Neto	
/Pregled aktive			
Krediti i potraživanja od banaka	86.561	86.561	
Krediti i potraživanja od klijenata	1.198.006	1.187.298	
Ostala poslovna potraživanja	5.287	5.287	
Ostala finansijska potraživanja	–	–	
	1.289.854	1.279.147	
/ Vanbilansne stavke			
Preuzete neopozive obaveze	–	–	
Date garancije	60.721	60.174	
	60.721	60.174	
Ukupno (I+II)	1.350.575	1.339.321	

Tipovi instrumenata obezbjedjenja su:

- Nematerijalna kreditna zaštita (mjenice sa mjeničnim ovlašćenjima, jemstva fizičkih i pravnih lica, administrativne zabrane, polise osiguranja (neživotnog ili životnog osiguranja), ovlašćenja za naplatu, cesije, asignacije i sl.);
- Materijalna kreditna zaštita (zaloga materijalne i nematerijalne imovine, hipoteke, depoziti).

23. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)
23.2. Kreditni rizik (nastavak)

Krediti i potraživanja od klijenata - staging

U tabelama u nastavku dat je prikaz bruto izloženosti i obračunatog iznosa obezvrijedenja za glavnici potraživanja (ECL – očekivanih kreditnih gubitaka) po stage-u, za kredite i potraživanja od i klijenata, na 31. decembar 2024. godine:

U EUR 31.12.2024.	Bruto S1	Bruto S2	Bruto S3	Ukupno	ECL S1	ECL S2	ECL S3	Ukupno	Neto
Krediti fizičkim licima	623.762	-	-	623.762	5.614	-	-	5.614	618.148
Krediti pravnim licima	564.786	-	-	564.786	5.083	-	-	5.083	559.703
Ukupno krediti i potraživanja od klijenata	1.188.548	-	-	1.188.548	10.697	-	-	10.697	1.177.851

Na dan 31. decembar 2024. godine nije bilo kredita u Stage-u 2 i Stage-u 3, niti migracija između stage-eva.

23. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

23.2. Kreditni rizik (nastavak)

Krediti i potraživanja od klijenata – Stage 1

U tabelama u nastavku dat je prikaz bruto izloženosti i obračunatog iznosa obveznjedenja za glavnici potraživanja (ECL – očekivanih kreditnih gubitaka) u Stage-u 1, za kredite i potraživanja od i klijenata, na 31. decembar 2024. godine:

U EUR	Docnja do 30 dana	Od 31 do 60 dana	Od 61 do 90 dana	Preko 90 dana	Ukupno
31.12.2024.	Nije u docnji	-	-	-	-
Krediti fizičkim licima	583.960	39.802	-	-	623.762
Krediti pravnim licima	547.871	16.915	-	-	564.786
Ukupno krediti i potraživanja od klijenata	1.131.831	56.717	-	-	1.188.548
Od čega: restrukturirani	-	-	-	-	-

23. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

23.2. Kreditni rizik (nastavak)

Restrukturirani krediti

Društvo je zajmoprimcu restrukturiralo kredit ako je, zbog pogoršanja dužnikove kreditne sposobnosti:

- produžilo rok otplate za glavnici ili kamatu;
- smanjilo kamatnu stopu na odobreni kredit;
- preuzele potraživanje dužnika prema trećem licu, na ime potpune ili djelimične naplate kredita;
- smanjilo iznos duga, glavnice ili kamate;
- kapitalizovalo kamatu po kreditu odobrenom dužniku;
- zamijenila postojeći ili postojeće kredite novim kreditom (obnavljanje kredita);
- napravilo druge slične pogodnosti koje olakšavaju finansijsku poziciju zajmoprimca.

Prilikom restrukturiranja kredita Društvo vrši finansijsku analizu zajmoprimca i procjenjuje mogućnosti zajmoprimca, nakon restrukturiranja kredita, da ostvari novčane tokove koji će biti dovoljni za dovoljnu za otplatu glavnice i kamate kredita.

Društvo nije imalo restrukturiranih kredita u toku 2024. godine.

23. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

23.2. Kreditni rizik (nastavak)

Krediti pokriveni kolateralima

U tabelama u nastavku dat je prikaz kredita i potraživanja od klijenata po tipu kolaterala (dati su pokriveni iznos) na 31. decembar 2024. godine:

U EUR 31.12.2024.	S1 Zaloge i nemater. zaštita		S2 Zaloge i nemater. zaštita		S3 Zaloge i nemater. zaštita	
	Hipoteke	Ukupno	Hipoteke	Ukupno	Hipoteke	Ukupno
Krediti fizičkim licima	40.000	583.762	623.762	-	-	-
Krediti pravnim licima	-	564.786	564.786	-	-	-
Ukupno krediti i potraživanja od klijenata	40.000	1.148.548	1.188.548	-	-	-

23. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

23.2. Kreditni rizik (nastavak)

Vanbilansna evidencija

U nastavku je dat pregled izloženosti i rezervisanja za vanbilansne izloženosti prema Stage-u:

31.12.2024.

	U EUR		
<i>Izloženost</i>	<i>Neiskorišćeni krediti</i>	<i>Garancije</i>	<i>Ukupno</i>
Stage 1	-	60.721	60.721
Stage 2	-	-	-
Stage 3	-	-	-
Ukupno	-	60.721	60.721

31.12.2024.

	U EUR		
<i>Rezervisanja</i>	<i>Neiskorišćeni krediti</i>	<i>Garancije</i>	<i>Ukupno</i>
Stage 1	-	546	546
Stage 2	-	-	-
Stage 3	-	-	-
Ukupno	-	546	546

23. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

23.3. Rizik likvidnosti

Rizik likvidnosti je rizik koji proizilazi iz postojeće ili očekivane nemogućnosti Društva da izmiri svoje novčane obaveze u trenutku njihovog dospjeća. Dijeli se na dvije komponente: rizik tržišne likvidnosti i rizik izvora finansiranja.

Rizik tržišne likvidnosti odnosi se na dio rizika likvidnosti koji proizilazi iz nemogućnosti Društva da jednostavno izvrši prebijanje pozicija ili realizuje pozicije po tržišnoj cijeni, zbog poremećaja na tržištu ili zbog nedovoljne dubine tržišta. Osnovni izvor ovog rizika su ulaganja u nenovčana sredstva (prvenstveno hartije od vrijednosti) koja se u redovnim okolnostima smatraju vrlo likvidnim. Takođe, naročito kod dužničkih instrumenata, postoji jaka veza između ovog i kreditnog rizika. Društvo trenutno nije izloženo ovom riziku i redovno poslovanje podrazumijeva nultu izloženost.

Rizik izvora finansiranja predstavlja mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Društva uslijed nesposobnosti Društva da ispunjava svoje dospjele obaveze zbog povlačenja postojećih izvora finansiranja ili nemogućnosti pribavljanja novih izvora finansiranja.

Osnovni izvori ovog rizika u poslovanju Društva su:

- Neizvršenje obaveza dužnika (uticaj kreditnog rizika na planiranu dinamiku otplate kredita);
- Nemogućnost produženja postojećih izvora finansiranja po postojećim ili sličnim uslovima ili
- Nemogućnost pribavljanja novih izvora finansiranja

Upravljanje ovim rizikom je od kritičnog značaja za poslovanje Društva i ostvarenje poslovnih ciljeva. Zbog toga je uspostavljen proces praćenja, procjene i planiranja likvidnosti koji obuhvata procjenu:

- postojećih i alternativnih izvora finansiranja;
- poznatih, očekivanih i potencijalnih priliva i odliva;
- ročne usklađenosti plasmana i izvora finansiranja.

Pažljivo planiranje likvidnosti na različitim nivoima (dnevnom, sedmičnom, mjesечnom, godišnjem), kao i povratne informacije rezultata testiranja rizika izvora finansiranja, inkorporirane su u ključne poslovne procese u Društvu (kreditna i cjenovna politika, pregovori sa kreditorima).

23. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

23.3. Rizik likvidnosti (nastavak)

	Do mjesec dana	Od 1 do 3 mjeseca	Od 3 do 6 mjeseci	Od 6 do 12 mjeseci	Od 1 do 5 godina	Preko 5 godina	Ukupno	U EUR
Finansijska aktiva								
Krediti i potraživanja od banaka	86.561	-	-	-	-	-	-	86.561
Krediti i potraživanja od klijenata	8.292	49.903	-	266.088	788.200	74.814	1.187.297	
Ostala poslovna i finansijska potraživanja	217	434	651	985	3.000	-	5.287	
Ukupno	95.070	50.337	651	267.073	791.200	74.814	1.279.145	
Finansijske obaveze								
Obaveze po uzetim kreditima	-	-	-	200.000	820.000	-	-	1.020.000
Subordinisani dug	-	-	-	-	-	-	-	-
Ostale obaveze	67.625	-	-	2.241	145.527	-	-	215.393
Ukupno	67.625	-	-	202.241	965.527	-	-	1.235.393
Ročna neusklađenost								
31. decembra 2024. godine	27.445	50.337	651	64.832	(174.327)	74.814	43.752	
Kumulativni GAP								
31. decembra 2024. godine	27.445	77.782	78.433	143.265	(31.062)	43.752		
% od ukupnog izvora sredstava								
31. decembra 2024. godine	2.15%	6.08%	6.13%	11.20%	(2.43)%	3.42%		

Struktura finansijskih sredstava i obaveza na dan 31. decembra 2024. godine ukazuje na postojanje ročne neusklađenosti preostalog perioda dospjjeća sredstava i obaveza u periodu preko godinu dana. Pored planirane dokapitalizacije, Društvo će u narednom periodu zaključiti ugovore o pozajmicama i subordinisanom dugu sa dužim rokovima kako bi se usklađilo ročna neusklađenost u tom periodu. Takođe, ostale obaveze se najčešće dijelom odnose na ugovor o zakupu poslovnog prostora koji ima klauzulu produženja roka trajanja ugovora što pozitivno utiče na usklađivanje obaveza i potraživanja.

23. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

23.3. Rizik od promjene kamatnih stopa

Ovaj rizik nastaje kao posljedica mogućih promjena u kamatnim stopama koje utiču na poslove Društva koji se vode u knjizi pozicija kojima se ne trguje (*banking book*). Dijeli se na tri komponente: rizik ročne neusklađenosti, bazni rizik i rizik opcije. Društvo, nemajući ni aktivne ni pasivne varijabilne kamatne stope, nije izložena baznom riziku, dok je izloženost riziku opcije limitirana i odnosi se samo na mogućnost prijevremenog zatvaranja kredita od strane klijenata.

Rizik ročne neusklađenosti je rizik koji proizlazi iz ročne strukture kamatonosnih instrumenata, tj. razlike u vremenu promjene njihovih stopa.

	Do mjesec dana	Od 1 do 3 mjeseca	Od 3 do 6 mjeseci	Od 6 do 12 mjeseci	Preko 1 godine	Ukupno
31.12.2024. U EUR						
Osjetljiva aktiva						
Krediti i potraživanja od klijenata	8.292	49.903	-	266.088	863.014	1.187.297
Ukupno	8.292	49.903	-	266.088	863.014	1.187.297
% od ukupne kamatonosne aktive	0.70%	4.20%	-	22.41%	72.69%	100,00
Osjetljive obaveze						
Kamatnosne pozajmice	-	-	-	200.000	820.000	1.020.000
Ostale osjetljive obaveze	-	-	-	-	145.527	145.527
Ukupno	-	-	-	200.000	965.527	1.165.527
% od ukupnih kamatonosnih obaveza	-	-	-	17.16%	82.84%	100,00
Izloženost riziku od promjene kamatnih stopa:						
31. decembra 2024. godine	8.292	49.903	-	66.088	(102.513)	21.770
Kumulativni GAP:						
31. decembra 2024. godine	8.292	58.195	58.195	124.283	21.770	

Napomene uz finansijske iskaze
31. decembar 2024. godine

23. SUDSKI SPOROVI

Na dan 31. decembra 2024. godine Društvo nema sudskih sporova u kojima se javlja kao tužilac ili kao tužena strana.

24. DOGAĐAJI NAKON DATUMA IZVJEŠTAVANJA

U skladu sa strateškim planom poslovanja, na I (prvoj) vanrednoj Skupštini akcionara, koja je održana 31. januara 2025. godine, donijeta je odluka o prvoj dokapitalizaciji u iznosu od EUR 135.000 nakon čega će akcijski kapital Društva iznosići EUR 500.000. Uzimajući u obzir i najavljenе regulatorne izmjene koje se odnose na kapitalne zahtjeve, donijeta je odluka da će druga dokapitalizacija biti sprovedena krajem tekuće ili početkom sljedeće godine, nakon sticanja neophodnih uslova za uvećanje kapitala.

Marijana Šćekić

Izvršni direktor
Lice koje je sastavilo izvještaj

Godišnji izvještaj o poslovanju

MIKROKREDITNE FINANSIJSKE INSTITUCIJE PARTNER PLUS AD ZA 2024. GODINU

Sadržaj

1. MFI sektor Crne Gore u 2024. godini	1
1.1. Aktiva MFI i bruto krediti.....	1
1.1.1. Aktivne kamatne stope.....	1
1.2. Kapital MFI	1
2. Lična karta MFI Partner Plus i korporativno upravljanje	2
2.1. Skupština akcionara	2
2.2. Odbor direktora	2
2.3. Izvršni direktor.....	3
2.4. Kreditni odbor	3
2.5. Eksterni revizor	3
2.6. Informacije o ulaganjima u cilju zaštite životne sredine.....	4
2.7. Planirani budući razvoj MFI Partner Plus	4
3. Sistem internih kontrola	5
3.1. Poslovna etika.....	6
3.2. Kadrovska struktura zaposlenih	7
4. Poslovanje u 2024. godini	8
4.1. Bilans stanja	8
4.2. Bilans uspjeha.....	9
4.3. Kapital.....	9
5. Upravljanje rizicima	10
5.1. Kreditni rizik	11
5.2. Rizik likvidnosti.....	13
5.3. Tržišni rizik	14
5.4. Operativni rizik	15
5.5. Rizik koncentracije.....	15
6. Poslovna jedinica MFI Partner Plus	15

1. MFI sektor Crne Gore u 2024. godini

1.1. Aktiva MFI i bruto krediti

Ukupna bilansna suma MFI-a na kraju novembra 2024. godine iznosila je 108,02 miliona eura i u odnosu na isti mjesec prethodne godine bilježi rast od 23,33%, dok na mjesecnom nivou bilježi rast od 3,24%¹.

Na kraju decembra 2024. godine, u Crnoj Gori poslovalo je 11 mikrokreditnih finansijskih institucija, pri čemu MFI Partner Plus ima 1,39% tržišnog učešća u ukupnoj aktivi nakon samo nekoliko mjeseci od početka poslovanja.

U novembru 2024. godine bruto krediti MFI-a iznosili su 108,05 miliona eura i bilježe intenzivan rast od 31,29% u odnosu na novembar prethodne godine, dok u odnosu na prethodni mjesec bilježe rast od 3,20%.

1.1.1. Aktivne kamatne stope

Kamatne stope MFI na ukupno odobrene kredite

Prosječna ponderisana nominalna kamatna stopa mikrokreditnih finansijskih institucija na ukupno odobrene kredite u novembru 2024. godine iznosila je 19,42%, i bilježi pad od 0,37 pp u odnosu na novembar prethodne godine, odnosno pad od 0,02 pp u odnosu na prethodni mjesec. Prosječna ponderisana efektivna kamatna stopa iznosila je 21,70% u novembru 2024. godine i u odnosu na novembar 2023. godine niža je za 0,69 pp, dok je u odnosu na prethodni mjesec niža za 0,05 pp.

Kamatne stope MFI na novoodobrene kredite

Prosječna ponderisana nominalna kamatna stopa mikrokreditnih finansijskih institucija na novoodobrene kredite u novembru 2024. godine iznosila je 19,85%, i na godišnjem nivou bilježi smanjenje od 0,15 pp, odnosno smanjenje od 0,03 pp na mjesecnom nivou. Prosječna ponderisana efektivna kamatna stopa iznosila je 22,16% u novembru 2024. godine, i zabilježila pad od 0,51 pp na godišnjem nivou, odnosno pad od 0,15 pp na mjesecnom nivou.

1.2. Kapital MFI

Na kraju novembra 2024. godine, ukupan kapital MFI iznosio je EUR 40,567 hiljada, što predstavlja rast od EUR 1,396 hiljada u odnosu na kraj 2023. godine. Rast je najvećim dijelom uzrokovana novim mikrokreditnim finansijskim institucijama koje su u toku 2024. godine doabile dozvolu za rad od strane Centralne banke Crne Gore.

Kapital MFI Partner Plus sa EUR 365 hiljada čini 0,9% ukupnog kapitala MFI sektora.

¹ Napomena – podaci korišćeni u analizi tržišta preuzeti su iz Biltena CBCG za decembar 2024. godine

2. Lična karta MFI Partner Plus i korporativno upravljanje

Organi korporativnog upravljanja MFI Partner Plus AD su:

- Skupština akcionara;
- Odbor direktora;
- Izvršni direktor.

2.1. Skupština akcionara

Skupštinu čine akcionari društva. Pravo upravljanja akcionari ostvaruju neposredno ili preko svojih punomoćnika. Nadležnosti Skupštine MFI su da može da:

- Vrši izmjene i dopune Statuta;
- Bira i razrješava članove Odbora direktora;
- Bira i razrješava revizora;
- Odlučuje o naknadama članova Odbora direktora;
- Usvaja godišnje finansijske izvještaje i izvještaj o poslovanju MFI sa izvještajem nezavisnog revizora;
- Donosi odluku o povećanju ili smanjenju kapitala MFI utvrđenog Statutom;
- Donosi odluku o raspodjeli dobiti;
- Vrši druge poslove u skladu sa zakonom, Ugovorom o osnivanju i Statutom MFI.

2.2. Odbor direktora

Odbor direktora upravlja MFI i vrši nadzor nad poslovanjem. Sve svoje aktivnosti i obaveze Odbor direktora izvršava saglasno Zakonu i Statutu. Odbor direktora ima najmanje 3 člana, s tim da najmanje 1 član mora biti lice nezavisno od MFI.

Nezavisnim od MFI smatra se lice:

- Koje nije srodnik u prvoj liniji, srodnik u pobočnoj liniji, zaključno sa drugim stepenom srodstva, bračni i vanbračni supružnik ostalih članova organa upravljanja MFI, odnosno akcionara MFI koji imaju značajno ili većinsko učešće u osnovnom kapitalu;
- Koje u periodu od najmanje dvije godine prije izbora za člana odbora direktora MFI nije bilo većinski vlasnik, vlasnik sa značajnim učešćem u osnovnom kapitalu, član organa upravljanja, osim odbora direktora MFI, prokurista, lice zaposленo u MFI, ili u drugom društvu koje je povezano sa MFI;
- Koje nije primilo ili potraživalo od MFI, ili od društva koje je povezano sa MFI, naknadu čija je ukupna vrijednost veća od 10% godišnjih primanja tih lica, pri čemu naknade primljene po osnovu članstva u odboru direktora tih društava ne ulaze u obračun potraživanja.

Odbor direktora je sastavljen od iskusnih bankarskih i privrednih stručnjaka, sa prepoznatom uspješnošću na svim poslovima i projektima koje su realizovali kao osnivači i razvojni pokretači nekoliko važnih crnogorskih institucija u zadnjih nekoliko decenija.

U toku 2024. godine, Odbor direktora je održao četiri redovne i tri vanredne sjednice Odbora direktora.

Na kraju 2024. godine, sastav Odbora direktora MFI dat je u sljedećoj tabeli:

Pozicija	Ime i prezime	Zemlja prebivališta	Nezavisan član
Predsjednica	Aleksandra Popović	Crna Gora	Ne
Član	Milka Ljumović	Crna Gora	Ne
Član	Draško Trninić	Crna Gora	Da

Odbor direktora može formirati stalna ili povremena tijela za nadzor nad upravljanjem rizicima u MFI. Sastav i djelokrug rada tijela odbora direktora određuje Odbor direktora posebnim aktom.

2.3. Izvršni direktor

Izvršni direktor MFI je Marijana Šćekić sa višegodišnjim iskustvom na menadžerskim pozicijama u investicionom bankarstvu, upravljanju rizicima i finansijama.

2.4. Kreditni odbor

Odbor direktora je na I (konstitutivnoj) sjednici održanoj 13. avgusta 2024. godine donio odluku o imenovanju članova Kreditnog odbora. Kreditni odbor se sastoji od tri člana:

Pozicija	Ime i prezime	Funkcija u MFI
Predsjednik	Draško Trninić	Član Odbora direktora
Član	Marijana Šćekić	Izvršni direktor
Član - Sekretar	Mirko Krunic	Direktor IT sektora

2.5. Eksterni revizor

Skupština MFI je, u skladu sa Statutom, odabrala Društvo za reviziju CROWE MNE d.o.o. Podgorica za obavljanje redovnih godišnjih finansijskih izvještaja MFI Partner Plus AD Podgorica na dan i za godinu koja se završila 31. decembra 2024. godine.

2.6. Informacije o ulaganjima u cilju zaštite životne sredine

MFI preduzima niz aktivnosti kako bi unaprijedila proces upravljanja rizicima zaštite i zaštite životne sredine (Environmental and Social Risk - E&S) rizicima.

Sprovedena je interna obuka zaposlenih na temu unapređenja upravljanja rizicima u cilju zaštite životne sredine, gdje su bile prezentovane obaveze i odgovornosti u procesu upravljanja ovim rizikom. Obuka je imala za cilj da se usvoje i implementiraju najviši standardi, kako bi se prenijela iskustva upravljanja ovim rizicima u zemljama koje imaju visoki stepen očuvanja životne sredine.

2.7. Planirani budući razvoj MFI Partner Plus

MFI Partner Plus namjerava da bude katalizator pozitivnih promjena u lokalnoj ekonomiji i predstavlja ambiciozan projekat čiji je cilj da podrži preduzetnike, mala i srednja preduzeća, kao i žene u biznisu.

Naša vizija je da budemo prepoznatljiva mikrokreditna institucija i nezaobilazan partner u održivom ekonomskom razvoju Crne Gore. Naš tim je pažljivo građen od iskusnih profesionalaca, čiji su rezultati prepoznati.

Cilj nam je da nastavimo da povezujemo projekte i ljudе, da stvaramo nove šanse, u saradnji sa posebno kreativnim dijelom crnogorske privrede, kao i da prepoznamo i podržimo ključne nosioce budućeg crnogorskog razvoja i da zajedno učestvujemo u daljem ekonomskom oblikovanju i razvoju zamlje.

Svoju misiju usmjeravamo ka pružanju pristupačnih mikrokredita, jačanju preduzetništva i podršci lokalnoj zajednici. Ključne vrijednosti u poslovanju, za nas su:

- Integritet – transparentnost i etičko poslovanje;
- Tradicija i lokalne posebnosti načih klijenata i tržišta,
- Inkluzivnost – pružanje finansijske podrške svim slojevima društvene zajednice,
- Preuzimanje odgovornosti prema klijentima, zaposlenima i društvu, posebno kroz promovisanje održivog i zelenog finansiranja,
- Inovacije i kontinuirana implementacija modernih pristupa i rješenja u mikrofinansiranju kao i traženja kreativnih načina da svoje usluge približimo klijentima.

Naš tim, koji predstavlja najveću vrijednost ovog projekta, ima višegodišnje iskustvo rada u bankarstvu kao i u mikrofinansiranju, stvarajući i gradeći mikrofinansijsku instituciju od samoga početka, uz sve tržišne izazove, prateći i podržavajući njen rast, radeći na stvaranju i implementaciji njene strategije i vizije i daljem razvoju MFI u kreditnu instituciju. Navedeno iskustvo smatramo našim najboljim preporukama za realizaciju ove ideje odnosno osnivanje MFI. Kroz dugogodišnje iskustvo na finansijskom tržištu smo veoma dobro upoznali prednosti i mane domaćeg tržišta, njegove potencijale i kapacitete, kao i njegova ograničenja.

Naša strategija se upravo bazira na našem iskustvu, da implementiramo "know how" iz bankarske i mikrofinansijske prakse, kroz kvalitet naših proizvoda i kroz društveno korisnu odgovornost, za dobrobit naših klijenata.

3. Sistem interne kontrole

MFI je uspostavila, održava i unapređuje sveobuhvatan, efikasan i efektivan sistem interne kontrole, koji se obezbeđuje kroz: efikasnost i efektivnost izvršavanja poslova na svim nivoima nadležnosti u MFI, pouzdanost, blagovremenost i potpunost finansijskih i drugih informacija o poslovanju MFI, usklađenost sa zakonom, drugim propisima i opštim aktima MFI.

MFI razvija i održava sistem koji omogućava efikasno poslovanje, odgovarajuću kontrolu rizika, pouzdanost finansijskih i nefinansijskih informacija te usklađenost poslovanja MFI sa zakonima, podzakonskim aktima i internim aktima MFI.

Sistem interne kontrole prioritetno obuhvata kontrolu u oblasti upravljanja MFI, kao i u oblasti računovodstva i finansija.

Kontrolom u oblasti upravljanja kao minimum se obuhvata:

- Uspostavljanje, praćenje i razvoj organizacione strukture MFI, sa definisanim pojedinačnim dužnostima i ovlašćenjima;
- Nadgledanje postupaka i evidencija koje se odnose na odlučivanje o poslovnim transakcijama na svim nivoima rukovođenja.

Kontrolom u oblasti računovodstva kao minimum se obuhvata kontrola poštovanja planova, politika i procedura koji obezbeđuju:

- Izvršavanje poslovnih transakcija u skladu sa odlukama organa MFI;
- Blagovremeno i tačno knjigovodstveno evidentiranje poslovnih transakcija, koje omogućava izradu finansijskih izvještaja u skladu sa zakonom i Međunarodnim računovodstvenim standardima, odnosno Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja primjenjivim u Crnoj Gori, uz mogućnost provjere i upoređivanja knjigovodstvenog stanja sa stvarnim stanjem.

U sprovođenju navedenih kontrolnih mjera, direktno ili indirektno integrisanih u poslovne procese, uz Izvršnog direktora učestvuju i svi zaposleni.

MFI svojim sistemom internih kontrola obezbeđuje:

- Izvršavanje dnevnih procesa na efikasan i efekтан način;
- Oprezno vođenje poslova;
- Adekvatnu identifikaciju, mjerjenje i ublažavanje rizika;
- Pouzdanost finansijskih i nefinansijskih informacija prilikom internog i eksternog izvještavanja;
- Efikasne i efektivne administrativne i računovodstvene procedure;
- Poštovanje zakona, propisa, naloga Centralne banke Crne Gore i unutrašnjih politika, institucija, procesa, pravila i odluka.

3.1. Poslovna etika

Poslovna etika predstavlja skup pravila uspostavljenih sa ciljem održavanja ispravnog i prihvatljivog ponašanja svih zaposlenih MFI.

Reputacija MFI predstavlja njenu najveću vrijednost i zasniva se na poštovanju sljedećih vrijednosti koje se odnose na:

- Integritetu svih zaposlenih;
- Ispravnim, pravičnim, zakonitim i transparentnim transakcijama;
- Kvalitetu i kompetentnostu prilikom pružanja usluga MFI;
- Sticanju prednosti i pozitivnih strana MFI i izbjegavanja negativnih komentara na račun tržišne konkurenkcije;
- Zabranu i neprihvatljivost bilo kog oblika korupcije;
- Zabranu manipulacije ili pribavljanja odnosno postizanja koristi bez prava ili nezakonite prednosti u zamjenu za naknadu;
- Zabranu potplaćivanja koja olakšavaju poslovne procedure;
- Čuvanju povjerljivih i tajnih podataka;
- Stavljanju interesa MFI iznad ličnih i
- Poslovanju u skladu sa važećim propisima i internim procedurama i dobrom poslovnom praksom.

MFI prilikom zapošljavanja, pored vrednovanja opštih i posebnih uslova određenih aktom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji MFI koje je dužan da ispuni zaposleni, uzima u obzir lični integritet svakog od kandidata koji se posebno cjeni u odnosu na njegove moralne vrijednosti koje ga čine podobnjim za rad u MFI.

Etička pravila i principi su važan element MFI odgovornog korporativnog upravljanja. MFI je u svom radu usmjerana na ostvarivanje profitabilnosti u radu, uz primjenu adekvatnih mehanizama za upravljanje rizicima, postizanje potpune usklađenosti sa važećim zakonskim propisima, a podržavajući se pritom etičkih vrijednosti i načela etičke dobre poslovne prakse.

MFI ima uspostavljen sistem internih upozorenja za zaposlene da prijave potencijalne ili stvarne povrede relevantnih propisa uključujući akta i radnje koji se smatraju lošim poslovnim praksama, nesigurnim i nesolidnim poslovima, putem specifičnog, nezavisnog i autonomnog kanala izvještavanja.

Zaposleni MFI prijavljuju svaku situaciju stvarnog ili potencijalnog sukoba interesa u odnosu na njih same, njihovu rodbinu, njihove lične, poslovne interese ili poslovne interese njihove rodbine, u skladu sa internim aktom koji uređuje oblast sprečavanja konflikta interesa.

Najstrožije se zabranjuje svaki vid korupcije i svaki oblik koruptivnog ponašanja zaposlenih, naročito primanja i davanja mita, kojim bi se uvećala njihova lična imovina i imovina lica povezanih sa njima, kao i ponašanje zaposlenih kojim se, zloupotrebom svoje pozicije, podstiču ili primoravaju ostali zaposleni i treća lica na vršenje ovih radnji.

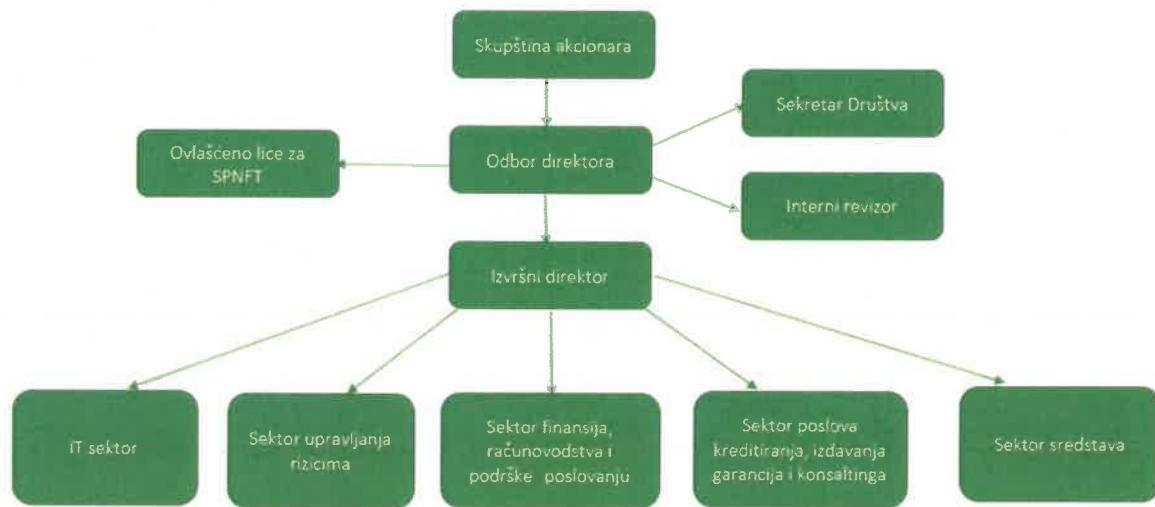
MFI će u narednom periodu donijeti sva akta iz ove oblasti, kako bi na taj način i formalno unaprijedila poštovanje uspostavljenog mehanizma internih kontrola.

3.2. Kadrovska struktura zaposlenih

Na dan 31.12.2024. godine MFI je imala šest zaposlenih, i to sa sledećim kvalifikacionom strukturom:

- Visoka stručna spremu, pet zaposlenih;
- Srednja stručna spremu, jedan zaposleni.

Organizaciona shema MFI

Organizaciona šema odgovara trenutnom obimu i kompleksnosti poslovnih operacija MFI uz planirano proširenje tima u narednoj godini.

Funkcije pravnih poslova, HR i marketinga su outsource-ovane.

4. Poslovanje u 2024. godini

4.1. Bilans stanja

Struktura aktive MFI na 31.12.2024. godine je sljedeća:

- 78,9% aktive čini kreditni portfolio, EUR 1.187 hiljada;
- 5,8% čine novčana sredstva na žiro računima kod komercijalnih banaka u Crnoj Gori, EUR 87 hiljada;
- 10,4% čine ulaganja u nekretnine i opremu, EUR 158 hiljada;
- 4,5% čine ulaganja u softver, EUR 68 hiljada;
- 0,4% čini ostala aktiva, EUR 5 hiljada.

Obaveze MFI na 31.12.2024. godine dominantno se odnose na pozajmice od akcionara (27,9%, EUR 420 hiljada) i na pozajmice od banaka (39,9%, EUR 601 hiljadu).

Bilans stanja na dan 31.12.2024. godine dat je u nastavku:

SREDSTVA	31.12.2024.	% učešća u aktivi
Krediti i potraživanja od banaka	86.561	5,7%
Krediti i potraživanja od klijenata	1.187.298	78,9%
Nekretnine, postrojenja i oprema	158.405	10,5%
Nematerijalna sredstva	67.562	4,5%
Ostala poslovna potraživanja	5.287	0,4%
UKUPNA SREDSTVA:	1.505.113	
OBAVEZE		
Pozajmljena sredstva od banaka	600.692	39,9%
Pozajmljena sredstva od ostalih klijenata	420.000	27,9%
Rezerve	546	0,0%
Odloženi porez	239	0,0%
Ostale obaveze	215.394	14,3%
UKUPNE OBAVEZE:	1.236.871	82,2%
KAPITAL		
Akcijski kapital	365.000	24,3%
Dobit/gubitak tekuće godine	-96.758	-6,4%
UKUPAN KAPITAL:	268.242	17,8%
UKUPNI KAPITAL I OBAVEZE: (30. + 38.)	1.505.113	

Kreditni portfolio se sastoji od kredita i potraživanja:

- Od pravnih lica – 52,3%;
- Od fizičkih lica – 47,7%

4.2. Bilans uspjeha

Bilans uspjeha sa stanjem na 31. decembar 2024. godine:

	POZICIJA	31.12.2024.
1.	Prihodi od kamata i slični prihodi	28.942
2.	Rashodi od kamata i slični rashodi	(6.706)
3.	NETO PRIHODI OD KAMATA (1- 2)	22.236
4.	Prihodi od dividend	0
5.	Troškovi obezvrijedjenja	(10.697)
6.	Troškovi rezervisanja	(546)
7.	Prihodi od naknada i provizija	1.261
8.	Rashodi naknada i provizija	(2.253)
9.	NETO PRIHODI OD NAKNADA I PROVIZIJA (7- 8)	(993)
10.	Neto dobici / gubici od finansijskih instrumenata koji se drže za trgovinu	0
11.	Neto dobici / gubici od finansijskih instrumenata koji se vode po fer vrijednosti kroz Bilans uspjeha	0
12.	Neto dobici / gubici od investicionih HOV	0
13.	Promjena fer vrijednosti u računovodstvu zaštite od rizika (hedžing)	0
14.	Neto gubici/dobici od kursnih razlika	0
15.	Troškovi zaposlenih	(75.397)
16.	Opšti i administrativni troškovi	(21.703)
17.	Troškovi amortizacije	(8.548)
18.	Ostali rashodi	(871)
19.	Ostali prihodi	0
20.	OPERATIVNI PROFIT (3+4-5-6+9+10+11+12+13+14-15-16-17-18+19)	(96.519)
21.	Porez na prihod	(239)
22.	NETO PROFIT/GUBITAK (20 - 21)	(96.758)

Pokazatelji profitabilnosti su očekivano negativni uslijed negativnog rezultata na samom početku poslovanja.

RoE je iznosio -36,07% a RoA -6,43% na dan 31. decembar 2024. godine.

4.3. Kapital

Jedina promjena na kapitalu u 2024. godini se odnosi na uvećanje kapitala putem osnivačke emisije akcija.

5. Upravljanje rizicima

MFI je razvila sistem upravljanja rizicima koji podrazumijeva identifikaciju, mjerjenje, praćenje, kontrolisanje i izvještavanje o svim vrstama rizika kojima je MFI izložena ili može biti izložena u svom poslovanju.

MFI u kontinuitetu na dnevnoj osnovi upravlja svim rizicima kojima je izložena u svom poslovanju. U tom smislu, polazeći od veličine MFI-ja, složenosti proizvoda i usluga u svom poslovanju i averznosti prema riziku, MFI je razvila odgovarajući sistem za upravljanje rizicima. Ovaj sistem MFI planira dodatno razvijati inkorporirajući koncept jačanja odnosa prema rizicima

U cilju uspostavljanja i kontinuiranog razvoja adekvatnog sistema za upravljanje rizicima MFI je donijela sljedeća interna akta:

- Opšte uslove poslovanja
- Poslovnik o radu Skupštine akcionara
- Poslovnik o radu Kreditnog odbora
- Poslovnik o radu Odbora direktora
- Analizu rizika za SPNFT
- Program SPNFT
- Katalog proizvoda
- Kreditnu politiku
- Kreditne procedure
- Politiku upravljanja kreditnim rizikom
- Politiku upravljanja operativnim rizikom
- Politiku upravljanja rizikom likvidnosti
- Politiku upravljanja tržišnim rizikom
- Pravilnik o organizaciji i sistematizaciji radnih mesta
- Proceduru KYC
- Proceduru upravljanja kreditnim rizikom
- Proceduru upravljanja operativnim rizicima
- Proceduru upravljanja rizikom likvidnosti
- Program stručnog ospozobljavanja i usavršavanja zaposlenih
- Računovodstvene politike
- Računovodstveni pravilnik
- Strategiju upravljanja kapitalom
- Strategiju upravljanja rizicima.

MFI je dužna da na adekvatan način, a u skladu sa vrstom, obimom i složenostu svog poslovanja, identificuje, mjeri, prati i kontroliše sve rizike kojima je izložena u svom poslovanju a naročito:

- Kreditni rizik;
- Rizik likvidnosti;
- Tržišne rizike;
- Operativni rizik;
- Rizik koncentracije.

5.1. Kreditni rizik

Kreditni rizik predstavlja vjerovatnoću ostvarivanja gubitaka u poslovanju MFI zbog dužnikovog neispunjavanja obaveza prema MFI-ju. Kreditni rizik se može pojaviti u aktivnostima koje nisu samo kreditne aktivnosti MFI, kao što su trgovačke aktivnosti ili agencijski poslovi ukoliko nije apsolutno jasno da ne postoji nikakav rizik za MFI od neispunjerenja ugovornih obaveza u kojima je MFI plasirala svoja sredstva. Identifikacija kreditnog rizika treba da prepozna sve one situacije u kojima MFI ulazi u odnos sa klijentom, a koji za nju mogu proizvesti gubitak ukoliko klijent ne izmiruje svoje ugovorene obaveze na vrijeme.

MFI upravlja kreditnim rizikom na nivou pojedinačnog plasmana i na nivou portfolija, saglasno zakonskoj regulativi za upravljanje kreditnim rizikom.

MFI je dužna da, primjenom Odluke o minimalnim standardima za upravljanje rizicima u poslovanju pružalaca finansijskih usluga i kriterijumom "kašnjenje u otplati", najmanje jednom mjesечно vrši klasifikaciju aktive po osnovu koje je izložena kreditnom riziku u odgovarajuću klasifikacionu grupu, odnosno podgrupu:

Kašnjenje u otplati	Klasifikaciona grupa (podgrupa)
do 30 dana	A
od 31 do 60 dana	B1
od 61 do 90 dana	B2
od 91 do 150 dana	C1
od 151 do 270 dana	C2
od 271 do 365 dana	D
preko 365 dana	E

Obračun očekivanih kreditnih gubitaka

Na 31.12.2024. godine urađen je prvi obračun rezervisanja za očekivane kreditne gubitke po osnovu bilansnih i vanbilansnih izloženosti kreditnom riziku („ispravke vrijednosti“). i implementirani su zahtjevi MSFI 9 za obračun očekivanih gubitaka.

Nemajući dovoljno istorijskih podataka na osnovu kojih bi procijenili osnovne komponente modela za obračun ECL (kao što su PD – Probability od Default i LGD – Loss Given at Default) MFI se opredijelila za ekspertsку procjenu prilikom izrade Metodologije utvrđivanja ispravki vrijednosti.

Struktura portfolija na 31.12.2024. godine data je u sljedećoj tabeli:

Kreditni portfolio - kašnjenje u otplati	Portfolio u riziku	% ukupnih kredita	Klasifikacija grupe	% ispravke	Ispravka vrijednosti
bez kašnjenja	1.131.831,33	95,23	A	0,9%	10.186,46
do 30 dana	56.716,92	4,77	A	0,9%	510,45
od 31 do 60 dana	-	-	B1	-	-
od 61 do 90 dana	-	-	B2	-	-
od 91 do 150 dana	-	-	C1	-	-
od 151 do 270 dana	-	-	C2	-	-
od 271 do 365 dana	-	-	D	-	-
preko 365 dana	-	-	E	-	-
	1.188.548,25	100,00			10.696,91

Struktura portfolija na 31. decembar 2024. godine:

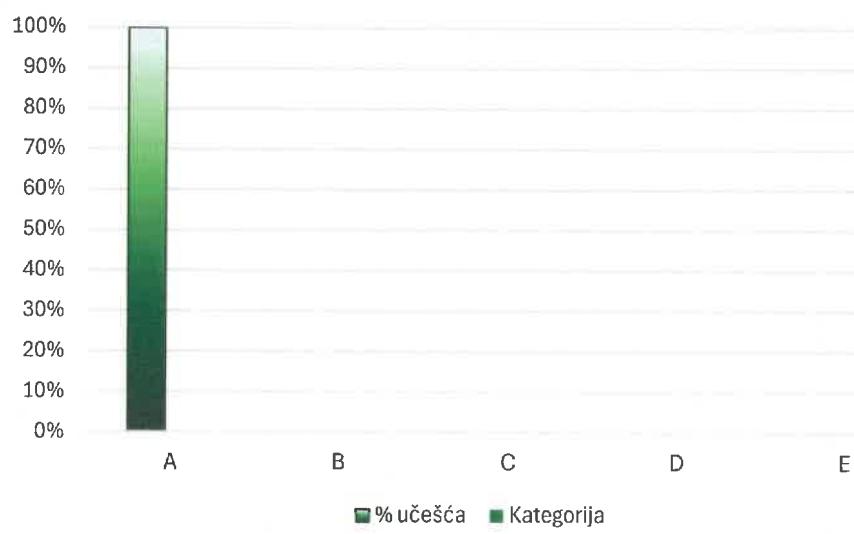
SEKTORSKA STRUKTURA PORTFOLIJA 31.12.2024. GOD

STRUKTURA PORTFOLIJA FL PO POLU

Struktura portfolija po klasifikaciji

Godišnji izvještaj o poslovanju MFI Partner Plus za 2024. godinu

5.2. Rizik likvidnosti

Rizik likvidnosti je rizik koji priznati iz postojeće ili očekivane nemogućnosti pružaoca finansijskih usluga da izmiri svoje novčane obaveze u trenutku njihovog dospjeća, MFI odražava adekvatnu ročnu strukturu potraživanja i obaveza, uključujući i potencijalne vanbilansne obaveze i utvrdi ograničenja kojima se obezbeđuje adekvatna ročna usklađenost potraživanja i obaveza.

Ročna usklađenost finansijske aktive i finansijskih obaveza prema očekivanom dospjeću sa stanjem na dan 31. decembra 2024. godine prikazana je u pregledu koji slijedi:

	U EUR						
	Do mjesec dana	Od 1 do 3 mjeseca	Od 3 do 6 mjeseci	Od 6 do 12 mjeseci	Od 1 do 5 godina	Preko 5 godina	Ukupno
Finansijska aktiva							
Krediti i potraživanja od banaka	86.561	-	-	-	-	-	86.561
Krediti i potraživanja od klijenata	8.292	49.903	-	266.088	788.200	74.814	1.187.297
Ostala poslovna i finansijska potraživanja	217	434	651	985	3.000	-	5.287
Ukupno	95.070	50.337	651	267.073	791.200	-	1.279.145
Finansijske obaveze							
Obaveze po uzetim kreditima	-	-	-	200.000	820.000	-	1.020.000
Subordinirani dug	-	-	-	-	-	-	0
Ostale obaveze	67.625	-	0	202.241	145.527	-	215.393
Ukupno	67.625	0	651	965.527	-	-	1.235.393
Ročna neusklađenost							
31. decembra 2024. godine	27.445	50.337	651	64.832	(174.327)	74.814	43.752
Kumulativni GAP							
31. decembra 2024. godine	27.445	77.782	78.433	143.265	(31.062)	43.752	
% od ukupnog izvora sredstava	2,15%	6,08%	6,13%	11,20%	(2,43)%	3,42%	

5.3. Tržišni rizik

Tržišni rizik je rizik nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital MFI, zbog promjene vrijednosti pozicija iz bilansa i vanbilansa MFI, uzrokovanih kretanjem cijena na tržištu. Dvije vrste tržišnih rizika sa kojima MFI može biti izložena su:

- Rizikom gubitka koji proizlazi iz promjene cijene finansijskog instrumenta (pozicijski rizik)
- Rizikom gubitka koji proizlazi iz promjene kursa valute (devizni rizik)

Osnovni kriterijumi za utvrđivanje visine kamatnih stopa polaze od sljedećih faktora:

1. ponude i tražnje novčanih sredstava;
2. nivoa kamatnih stopa konkurencije;
3. nivoa preuzimanja rizika;
4. stope rasta cijena na malo;
5. stope inflacije i planiranih kretanja;
6. nivoa društvenog proizvoda;
7. strukture izvora i sredstava.

Prilikom definisanja i određivanja kamatne stope za određeni proizvod neophodno je korigovanje kamatne stope u zavisnosti od brzine, frekvencije i nivoa promjena navedenih faktora, koji određuju visinu kamatne stope.

Izloženost riziku od promjene kamatnih stopa na dan 31. decembra 2024. godine prikazana je u pregledu koji slijedi:

31.12.2024. U EUR	Do mjesec dana	Od 1 do 3 mjeseca	Od 3 do 6 mjeseci	Od 6 do 12 mjeseci	Preko 1 godine	Ukupno
Osjetljiva aktiva						
Krediti i potraživanja od klijenata	8.292	49.903	-	266.088	863.014	1.187.297
Ukupno	8.292	49.903	-	266.088	863.014	1.187.297
% od ukupne kamatonosne aktive	0,70%	4,20%	-	22,41%	72,69%	100.00%
Osjetljive obaveze						
Kamatonosne pozajmice	-	-	-	200.000	820.000	1.020.000
Ostale osjetljive obaveze	-	-	-	-	145.527	145.527
Ukupno	-	-	-	200.000	965.527	1.165.527
% od ukupnih kamatonosnih obaveza	-	-	-	17,16%	82,84%	100,00%
Izloženost riziku od 31. decembra 2024. godine						
	8.292	49.903	-	66.088	(102.513)	21.770
Kumulativni GAP: 31. decembra 2024. godine						
	8.292	58.195	58.195	124.283	21.770	

5.4. Operativni rizik

Operativni rizik je rizik nastanka gubitka u poslovanju MFI koji proizlazi iz neadekvatnih ili neuspjelih internih procesa i sistema, propusta (namjernih ili nenamjernih) u radu zaposlenih ili iz spoljnjih događaja, uključujući i pravni rizik.

U procesu identifikacije izvora operativnog rizika, posvećuje se pažnja identifikaciji svih izvora operativnog rizika, koji proizlaze iz informacionog sistema, poremećaja u poslovanju i kvara informacionog sistema i drugih sistema, radnji koje mogu uzrokovati sudske i druge sporove, spoljnjih protivpravnih radnji, kao i prirodnih i drugih događaja koji se ne mogu predvidjeti.

Odbor direktora MFI uspostavlja i održava sistem upravljanja rizicima kojima je izložena u svom radu, utvrđuje ciljeve i strategije i obezbeđuje njihovo sprovođenje i utvrđuje politike i procedure za upravljanje svim vrstama rizika kojima je izložena u svom poslovanju. Za primjenu Politike upravljanja operativnim rizikom odgovorni su svi sektori u MFI, na čelu sa Sektorom upravljanja rizicima.

5.5. Rizik koncentracije

Rizik koncentracije je rizik koji direktno ili indirektno proizlazi iz izloženosti MFI, prema istom ili sličnom izvoru nastanka rizika, odnosno istoj ili sličnoj vrsti rizika.

Rizik koncentracije odnosi se na:

- Izloženost prema jednom licu ili grupi povezanih lica;
- Grupe izloženosti sa istim ili sličnim faktorima rizika, kao što su određeni privredni sektori, geografska područja, vrste proizvoda;
- Vrstu i davaoce kolateralna.

MFI kontrolu rizika koncentracije vrši poštovanjem propisanih limita, kao i uspostavljanjem drugih limita izloženosti koji joj omogućavaju adekvatnu diversifikaciju portfolija. Ublažavanje rizika koncentracije pružalac finansijskih usluga vrši aktivnim upravljanjem portfoliom i prilagođavanjem uspostavljenih limita nivou rizika.

6. Poslovna jedinica MFI Partner Plus

Sjedište Mikrokreditne finansijske institucije Partner Plus AD se nalazi u Bulevaru Džordža Vašingotna 56/l u Podgorici.

U Podgorici, 31.01.2025. godine,